

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

2014. gada 20. septembris – 26. septembris

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN

LATVIJA
LATVIAN NEWSPAPER

Nr. 35 (1357)

Lasiet tīmeklī!
www.brivalatvija.lv

Latvijas Ministru prezidente Londonā

ZIGRĪDA DAŠKEVICA

Pēc intensīvās divu dienu NATO galotņu apspriedes Velsā Latvijas Ministru prezidentei Laimdotai Straujumai darba pienākumi turpinājās, arī ierodoties Londonā. Darba vizītes ietvaros 6. septembra rītā valdības vadītāja piedalījās Latvijas vēstniecības jauno konsulārās nodaļas telpu atklāšanā, kam sekoja tikšanās ar tautiešiem DVF namā.

Līdzšinējās konsulārās nodaļas telpas vēstniecībā nebija vairs piemērotas beidzamajos gados pieaugušajam apmeklētāju skaitam, ne arī izmantojamas apmeklētājiem ar bērnu ratiņiem un personām ar kustību traucējumiem.

Ieejot jaunajās telpās, uzmanību saista iespaidīgais Latvijas ģerboņa attēls pie sienas ar uzrakstu - Latvijas konsulāts. Šī gada sākumā ģerboni Latvijas Ārlietu ministrijai uzdāvinājuši bijušā goda konsula Ernesta Faringtona pēcnācēji. Vēsture liecina, ka Latvijas goda konsulāts starpkaŗu posmā un Latvijas okupācijas gados Mančesterā pastāvējis no 1927. līdz 1991. gadam.

Ar isām uzrunām jaunās telpas atklāja Latvijas vēstnieks Apvienotajā Karalistē Andris Teikmanis, Ministru prezidente Laimdota Straujuma un Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Andrejs Pildegovičs. Vēstnieks pauda nožēlu, pat atvainojās, ka jaunajām māmiņām ar bērnu ratiņiem nepiemērotās telpas vēstniecībā sagādājušas grūtības. Ministru prezidente savukārt nopriecējās, ka jaunās telpas būs ļoti piemērotas Saeimas vēlēšanām šī gada 4. oktobrī.

Vēstniecības jauno konsulāta telpu atklāšanā klāt bija arī jaun-

ielcētais Ārlietu ministrijas speciālo uzdevumu vēstnieks diasporas jautājumos Pēteris Elferts. Nav šaubu, ka vairāki trimdas otrās paaudzes pārstāvji diplomātu atcerēsies no Ministeres latviešu ģimnazijas laikiem, kad Pēteris Elferts tur kādu laiku bija skolotājs. Ministru prezidente, sekojot vēstnieka uzaicinājumam, pārgrieza tradicionālo sarkano lenti, – tātad konsulāta jaunās telpas oficiāli bija atvērtas.

Tikšanās ar tautiešiem 6. septembra pēcpusdienā notika DVF namā. Saitu atklāja DVF priekšsēdis Uldis Reveliņš, pakavējoties pie DVF dibināšanas un nama iegādes apstākļiem un mērķiem. Turpinājumā Latviešu nacionālās padomes Lielbritānijā (LNPL) priekšsēde Lilija Zobena dažos vārdos pastāstīja par LNPL darbu, uzsvērot tā saistību ar nacionālo interešu veicināšanu un sargāšanu. Lai arī tagad ir pavēries jauns darbalauks, nemainīga paliek apņēmība nezaudēt saikni ar tēvzemi. Uzrunas nobeigumā LNPL priekšsēde uzaicināja klātesošos vienoties latviešu tautas lūgšanā – „Dievs, svēti Latviju!”

Ministru prezidente Laimdota Straujuma, uzrunājot tautiešus, izteica pateicību un atzinību DVF un LNPL par ieguldīto darbu latviskās identitātes saglabāšanā. Pieminot NATO galotņu apspriedi Velsā, premjērministre atzinīgi novērtēja pieņemto lēmumu pastiprināt NATO sabiedroto klāteni Latvijā. Ir pierādījies, cik nozīmīgs ir bijis pirms 10 gadiem pieņemtais lēmums Latvijai pievienoties NATO. Pakavējoties pie politiskajām aktualitātēm Latvijā, valdības vadītāja pieminēja nelabvēlīgās parādības,

Latvijas Ministru prezidente Laimdota Straujuma Latvijas vēstniecības konsulārās nodaļas atklāšanā // Foto: Latvijas vēstniecība Lielbritānijā

ko radījusi Krievijas agresija Ukrainā. Drošības policija ir nodarbināta ar separatistu - teroristu aktivitāšu novēršanu, un tas, iespējams, vēl turpināsies, jo ir uzradušās aktivistu grupas, kas zem nezināmu valstu karogiem vāc ziedojumus agresoru atbalstam.

Prioritāte aizvien vēl ir ekonomiskā izaugsme, ko pēc Ministru prezidentes domām, kavē tiesu sistēma un korupcija. Liels darbs vēl ir veicams, tas pēc Saeimas vēlēšanām būs jāuzņemas jaunajai valdībai, sacīja L. Straujuma.

Nobeigumā Ministru prezidente klātesošiem, kas bija ieradusies prāvā skaitā, izteica ai-

cinājumu: "Jūs visi esat gaidīti Latvijā - ciemos vai uz palikšanu. Latvijai jūs esat vajadzīgi."

Vēstnieka Andŗa Teikmaņa mudināti, sekoja vairāki jautājumi gan par sankciju nozīmi, gan par pastiprinātu krievu valodas lietošanu sabiedriskā transportā, veikalos un citās sabiedriskās vietās. Bija dzirdama kritika, ka trūkst atbalsta jaunajiem uzņēmējiem Latvijā. Jautājumi skāra arī gaidāmās Saeimas vēlēšanas oktobrī, un tika izteikti aizrādījumi par deputātu vienaldzību pret vēlētajiem ārpus Latvijas.

Savstarpējās sarunas un foto-grafēšanās vēl turpinājās, baudot glāzi vīna un uzkodas.

Vācijā darbosies septiņi vēlēšanu iecirkņi

NĪLS EBDENS,
LKV valdes priekšsēdis

12. Saeimas vēlēšanās 4. oktobrī plkst. 07:00-20:00 Vācijā būs atvērti septiņi iecirkņi. Pirmo reizi būs iecirknis Brēmenē, Latvijas Republikas Goda konsulāta telpās. Arī Bādenes -Virtembergas Kinkelsau (*Kincelsau*) būs iekārtots vēlēšanu iecirknis, jo šajā mazpilsētā, kas atrodas starp Virzburgu (*Würzburg*) un Štutgarti (*Stuttgart*), mīt viens no Latvijas goda konsuliem. Goda konsuls Frankfurtē savukārt ir pārcēlies uz citām telpām, kas ļoti ērti sasniedzamas ar sabiedrisko transportu. Iecirkņi Berlīnē (vēstniecībā), Hamburgā, Diseldorfā un Minchenē vēlētajiem būs zināmi no iepriekšējām vēlēšanām. Iecirkņa vadītāji jauniebraucējiem

labprāt palīdzēs ar ceļa norādījumiem un atbildēs uz citiem jautājumiem, bet oficiālā informācija meklējama vēstniecības mājaslapā, kā arī Centrālās vēlēšanu komisijas mājaslapā www.cvk.lv.

Latvijas Republikas vēstniecība
Reinerzstr. 40-41, 14193 Berlin komisijas priekšsēde Vita Karelkova, vita.karelkova@mfa.gov.lv

Latvijas Republikas Goda konsulāts
Allerkai 4, 28309 Bremen k.p. Dace Piesik, d.piesik@lettisches-honorarkonsulat-bremen.de

Latvijas Republikas Goda konsulāts

Vogelsänger Weg 6, 40470 Düsseldorf k.p. Zane Priede, zanepriede77@gmail.com

Latvijas Republikas Goda konsulāts
c/o Wedding & Partner Steuerberatungsgesellschaft mbH Biebergasse 6-10, 60313 Frankfurt am Main k.p. Nils Ebdens, ebden@web.de

Latvijas Republikas Goda konsulāts
Neuer Wall 7, 20354 Hamburg k.p. Lāra Zemīte, larazemite@inbox.lv

Latvijas Republikas Goda kon-

sulāts
Oberamteistrasse 20, 74653 Künzelsau k.p. Inese Avena, inese@latviesi.com

Latvijas Republikas Goda konsulāts
Ohmstrasse 22, 80802 München k.p. Roberts Putnis, roberts.putnis@gmail.com

Vēlētāji Saeimas vēlēšanās drīkst balsot jebkurā vēlēšanu iecirknī pēc izvēles. Balsotājus reģistrē vēlēšanu iecirknī, izdarot atzīmi vēlētajā **pasē**. Vairākos Vācijas iecirkņos darbosies Latviešu kopības Vācijā (LKV) cilvēki. LKV tālr. 06403 940933 vai vēlēšanu dienā mob. 0172 6710756.

Liels lietus
Minsterē

(2. lpp.)

Eirokomisārs
Piebalgs iestājas
Vienotībā

(3. lpp.)

Ušakova
“paralēlā
ārpolitika”

(3. lpp.)

Latvija tēmē
uz Oskaru

(4. lpp.)

Tumsoņi ar
vedtālruniem

(5. lpp.)

Latvijai vērtīgs
portfelis

(9. lpp.)

Soms skatās
uz Latviju

(10. lpp.)

LATVIEŠI LIELBRITANIJĀ

Lielbritanijas parlamentā beigusies
apaļā galda diskusija *Baltijas ceļš*

LATVIJAS VĒSTNIECĪBA LONDONĀ

2. septembrī Londonā, piedaloties Latvijas, Lietuvas un Igaunijas vēstniekiem, notika *Baltijas ceļa* 25. gadadienai veltīta apaļā galda diskusija. Sarīkojums, kas notika Lielbritanijas parlamentā, organizēts, sadarbojoties Apvienotās Karalistes (AK) parlamenta deputātu grupai ar Latviju un Igaunijas, Latvijas un Lietuvas vēstniecībām.

Vēstnieku diskusiju atklāja un vadīja AK parlamenta deputātu grupas sadarbībai ar Latviju priekšsēdis Kristofers Pinčers (*Christopher Pincher*), ievadvārdus teica arī grupas sadarbībai ar Igauniju priekšsēdis Gordons Marsdens (*Gordon Marsden*). Diskusijā piedalījās parlamentārieši, baltiešu organizāciju pārstāvji Lielbritaniijā, kā arī citi interesenti.

Uzrunās K. Pinčers un G. Marsdens norādīja, ka arī mūsdienās Lielbritanijas un citu Eiropas

//Foto: Latvijas vēstniecība Lielbritaniijā

valstu loma nāciju pašnoteikšanās tiesību aizstāvībā, miera un drošības garantēšanā, demokrātisku vērtību saglabāšanā nav mazāk aktuāla, kā tas ir bijis Eiropas vēstures pagrieziena punktos pirms 25, 75 vai pat 100 gadiem. Lielbritanija sekmēja Baltijas valstu neatkarības iegūšanu 1918. gadā, bija viena no tām

valstīm, kas neatzina Baltijas valstu okupāciju un inkorporāciju PSRS. Lielbritanija atbalstīja neatkarības atjaunošanas centienus 1991. gadā un arī vēlāk, sniedzot politisku, kā arī praktisku atbalstu Baltijas valstu integrācijai Eiropas Savienībā un NATO.

Lietuvas vēstniece Asta Skaisgīrite Liauškiene (*Asta Skaisgīrite Liauškiene*), Latvijas vēstnieks

Andris Teikmanis un Igaunijas vēstnieks Lauri Bambuss (*Lauri Bambus*) dalījās atmiņās par Baltijas valstu ceļu pretī neatkarības atjaunošanai uz citu tā laika vēsturisko notikumu fona Eiropā. Vēstnieki atcerējās arī izaicinājumus un sasniegumus šajos 25 gados un runāja par tā laika mācībām un šobrīd aktuālām temām – Baltijas valstu energoapgādes neatkarības nodrošināšanu, piegāžu diversifikāciju un vienota enerģētikas tirgus izveidi Eiropas Savienībā. Ne mazāk svarīgi šobrīd ir arī drošības politikas jautājumi, valstu militāra sadarbība, reaģējot uz globāliem un reģionāliem izaicinājumiem, kā arī kiberdrošība.

Diskusiju daļā dominēja jautājumi par situāciju Ukrainā un attiecībām ar Krieviju. It īpaši tika apspriestas Eiropas Savienības un NATO spējas, pašreizējie

instrumenti un ilgtermiņa stratēģija, reaģējot uz Krievijas agresiju pret Ukrainas valstisko suverenitāti un tās teritoriālo integritāti. Tika diskutēts arī par pilsoniskās sabiedrības un individu iesaisti politiskajos procesos, kā arī valstu parlamentārā viedokļa formulēšanā. Diskusiju papildināja arī informatīva fotoizstāde par *Baltijas ceļu*.

Šis bija pēdējais no vairākiem *Baltijas ceļa* atcerei veltītajiem sarīkojumiem Lielbritaniijā. 23. augustā Londonas centrā pie Haidparka ar Vestminsteras (Londonas rajons) pašvaldības atbalstu mastos plīvoja Igaunijas, Latvijas un Lietuvas karogi. Turpinot iepriekšējo gadu tradīcijas, Baltijas valstu kopienu pārstāvji un vēstniecību darbinieki pulcējās uz kopīgu fotografēšanos, savukārt 23. augusta vakarā notika baltiešu kopienu rīkots koncerts "Būsim kopā".

LATVIEŠI VĀCIJĀ

AIJA EBDENE

Par Latviešu kopības Vācijā (LKV) Padomi, bibliotēku un organizācijas iekšējo sakārtošanu

Augusta sākumā Minsteri pārsteidza vēl nekad nebijusi dabas katastrofā – neiedomājamas lietas, vienā vakarā nolīstot ap 250 litriem uz kvadrātmetru. Nelaieme skārusi Latviešu centru Minsterē (LCM), kuŗā glabājas LKV bibliotēka un arhīvs. Cieņš t.s. Stāķa krātuves, mazā arhīva telpas, bērnu dārza parketa grīda u.c. Abas organizācijas gaida sarežģīts un dārgs darbs. Sanāksmes dalībnieki varēja pārliecināties par lietavu izraisītajām sekām.

Ūdens nodarītie bojājumi bija svarīgs pārrunu punkts LKV Padomes gadskārtējā sēdē 2014. gada 30. augustā Minsterē. Padomē ievēlēti 12 locekļi, bet ieradās deviņi. Valdes locekles Inese El Tavila (kultūra) un Zanda Vēvere (biedrība) nevarēja piedalīties personisku iemeslu pēc. Uz sēdi nebija ieradies revidents Dr. Einars Pelss. Z. Vēvere bija atsūtījusi aktuālizētu adrešu sarakstu, ziņojumu, kā arī piedāvājumu palīdzēt LKV mājaslapu pārveidošanā. Kristaps Grasis, Padomes priekšsēdis un sapulces vadītājs, apsveica savu vietnieci Zuzi Krēslīņu-Silu, valdes priekšsēdi Nīlu Ebdenu, vietnieku Robertu Putni, Arni Drilli, Dr. Andri Zemīti, Dr. Jāni Vilciņu, Laimu Urdzi (revīzijas komisija) un Aiju Ebdeni.

Palīdzot juristam Arnim Drillem, LKV saņēmusi skaidrus norādījumus un ieteikumus no ieņēmumu dienesta par biedrības statūtu nepieciešamajiem grozījumiem. Svarīgi ir saglabāt labdarības statusu un statūtus pieļāgot LKV darbībai. Pašreizējie

Latviešu kopības Vācijā padomes sēdes laikā š.g. 30. augustā Minsterē. No kreisās: Dr. Jānis Vilciņš, Laima Urdze, Arnis Drille, Dr. Andris Zemītis, Sandra Kuplā, Nils Ebdens, Kristaps Grasis, Aija Ebdene, Zuze Krēslīņa-Sila, Roberts Putnis // Foto: Ovens Šneiders

statūti bijuši nemainīgi kopš 2002. gada. Ievēlētais kasieris J. Vilciņš pārslodzes dēļ atkāpās no amata. Kasieŗa pienākumus komisāriski pārņēms R. Putnis.

Turpmāk LKV vadība sagaidīs no tautiešu iniciatīvu atbalstu lūgumu iesniedzējiem pilnu tāmi, kur redzami citi finansēšanas avoti un pašu ieņēmumu pozīcijas no attiecīgā pasākuma. Tāpat sagaidīs pārskata iesniegšanu, kas apliecina, ka izdevumi ir atbilstoši prasītam mērķim, un tas savukārt apliecina, ka ir nodrošināta LKV iesaiste (biedru anketu izplatīšana, LKV pieminēta publikācijās – „Dari labu un runā par to”). R. Putnis uzsvēra, ka viss minētais ir pati par sevi saprotama korekta, laba prakse.

LKV jālieto līdzekļi atbilstoši statūtiem, bet drīkst glabāt rezervi ilgtermiņa vajadzībām, kas līdz šim galvenokārt domāta bij.

MLĢ bibliotēkas sakārtošanai un mūsdienīgākam piedāvājumam sabiedrībai. Darbi nav īstenojušies dažādu iemeslu pēc, sevišķi trūkstot zinīgiem palīgiem. Bibliotēkā krājumi balstās uz bij. MLĢ skolotājas Dr. Austras Rudzītes izveidotu klasifikāciju. Viņa darbu veica sabiedriskā kārtā, visu rakstīdama ar roku.

Šinī sakarā sēdē piedalījās bibliotēkare Sandra Kuplā no Ziemeļvācijas. Viņa vēlējās iepazīties ar situāciju un uz vietas izstrādāja aptauju par tautiešu vēlmēm. A. Ebdene atgādināja bijušās trimdas vadības ieceres (Dr. Andris Kadeģis) - bij. MLĢ bibliotēku kā veselū vienību nodot Latvijas Nacionālajai bibliotēkai. Bet LCM ēka tad paliktu bez Rietumeiropas latviešu izcilākās grāmatu krātuves. LCM darbiniekiem bieži jāizpilda uzdevumi, kas saistīti ar bibliotēkas,

trimdas arhīva, literātu mūzeja telpu atrašanos zem viena jumta. Daļēji LKV Padomes un LCM vadība ir tie paši rosīgie tautieši.

LKV vadība iezīmēja budžetā noteiktās robežas un prasības galvenajiem mērķiem tuvākajā nākotnē: bibliotēkai, latviskai izglītībai un nometnēm, LKV mājaslapai, Valsts svētku svinēšanai, jaunu biedru piesaistei, deju, koŗu, kultūras kopām, administrācijai (jur. padomdevēju ieskaitot), jumta organizācijām ELA un PBLA. LKV ienākumi no biedru naudām un ziedojumiem ir stipri sarukuši.

Mazsalacā no 27. jūnija līdz 7. jūlijam notika Austrā Graša vadīta latviešu-igauņu jauniešu nometne, kuŗa saņēma EUR 10 000 atbalstu no šim mērķim Hamburgā atvēlētas mantojuma daļas. Kaimiņu tautu nometnē piedalījās 50 jaunieši un bērni un

abu tautu lektori.

Minsteres bērnu dejotāji un Štutgartes tautasdeju kopa saņēmušas katrā pa EUR 1500, kā arī Minsteres pieaugušie dejotāji papildu piemaksu braucienam uz Hamiltonas Dziesmu svētkiem 2014. gada vasarā.

LKV saņēmusi vairākus iesniegumus no latviešu iniciatīvām Vācijā.

Bonnas skoliņai būs vajadzīgs atbalsts, lai 2015. gadā segtu īres izmaksas, jo nav atbalsta no Latvijas iestādēm. LKV pašas rīkotais 2014. gada Valsts svētku sarīkojums paredzēts Annabergā (Bonnā) 15. novembrī. Štutgartes novada tautieši Valsts svētkus svinēs Eslingenā, bij. t.s. Mazās Latvijas pilsētā. Ziemeļvācijas latvieši ar kaimiņu valstu latviešu koŗiem tiksies mēģinājumā un Valsts svētkiem veltītā koncertā tanī pašā dienā Hamburgā.

Eiropas Latviešu Kultūras svētki (ELKS) notiks 2015. gadā trīs dienas pirms Jāņiem Briselē. Gaidāmas koŗu, tautasdeju kopu u.c. uzstāšanās, starp citu, brīvā dabā. LKV apņemas atbalstīt aktīvo Vācijas līdzdalībnieku došanos uz Briseli, bet nevar aizdot līdzekļus ELKS priekšdarbiem.

LCM ierosmē tautiešiem 30. augustā bija iespēja arī reģistrēties Saeimas vēlēšanām pa pastu, – Latvijas vēstniecības darbiniecei, kas bija atbraukusi uz Minsteri, pieteicās pāri par 30 mūsu valsts pavalstnieku.

Kristaps Grasis pateicās Padomei un arī LCM par sēdes praktiskās izkārtošanas priekšdarbiem.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

NATO galotņu apspriede Velsā

NATO dalībvalstu līderi galotņu apspriedē (samitā) Velsā vienoties veidot jaunus Ātrās reaģēšanas spēkus, kas būs atbilde uz Krievijas agresīvo politiku. Ātrās reaģēšanas spēkus, kuŗos būs vairāki tūkstoši sauszemes spēku karavīru, reaģēs uz krīzes situācijām dažu dienu laikā. NATO apstiprināja savu spēku „pastāvīgu” klātieni alianses austrumu dalībvalstu teritorijā. Tā tiks nodrošināta ar rotācijas palīdzību. Alianses Rīcības gatavības plāns Krievijai nepārprotami apliecinās, ka NATO aizsargā visus sabiedrotos jebkurā laikā.

Latvijā NATO kolektīvās aizsardzības spēju stiprināšanai, tāpat kā pārējās Baltijas valstīs un Polijā, tiks izveidoti komandvādības elementi - alianses stābi.

Valdim Dombrovskim – EK viceprezidenta amats

Eiropas Komisijas (EK) nākamais prezidents Žans Klods Junkers 10. septembrī paziņoja par komisāru portfeļu sadalījumu jaunajā komisijā. Bijušajam Latvijas valdības vadītājam Valdim Dombrovskim (*Vienotība*) ticis viens no viceprezidentu amatam.

Dombrovskim līdz ar EK viceprezidenta amatu uzticēta atbildība par ekonomikas, monetāro un sociālā dialoga nozari.

No sešiem viceprezidentu amatiem četri tikuši bijušajiem premjeriem - Dombrovskim, Somijas - Jirki Katainenam, Igaunijas - Andrusam Ansipam un Slovēnijas - Alenkai Bratušekai. EK sastāvs vēl formāli jāapstiprina Eiropas Parlamentam, kur balsojums paredzēts oktobrī.

(Vairāk lasiet 9. lpp.)

Ministru prezidente vizītē Lielbritānijā stiprina saikni ar diasporu

Ministru prezidente Laimdota Straujuma darba vizītē apmeklēja Londonu, kur tikās ar latviešu un ārvalstu uzņēmējiem un jaunajiem profesionāļiem, piedalījās arī dažādos latviešu diasporai Lielbritānijā nozīmīgos pasākumos.

Straujuma tikās arī ar Britu tirdzniecības Eiropas kameru padomi (*Council of British chambers of commerce in Europe*) un pārrunāja ar brīvu preču un pakalpojumu kustību ES saistītos jautājumus, kā arī aktualitātes

saistībā ar gaidāmo Latvijas prezidentūru Eiropas Savienības Padomē.

Ar Ministru prezidentes, kā arī Ārlietu ministrijas valsts sekretāra Andreja Pildegoviča un Latvijas vēstnieka Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajā Karalistē Andra Teikmaņa uzrunām tika atklātas vēstniecības Londonā jaunās konsulārās telpas

Vizītes laikā Ministru prezidente Laimdota Straujuma sniedza intervijas žurnālam *The Economist* un latviešu laikrakstam Lielbritānijā *Anglo – Baltic News*. (Vairāk lasiet Z. Daškevicās rakstā 1. lpp.)

"Rīgas konference 2014"

Rīgā, *Gaismas pili*, augsta līmeņa ārvalstu eksperti, diplomāti, politiķi, akadēmiķi, uzņēmēji un žurnālisti piedalījās gadskārtējā drošības un ārpolitikas forumā. Diskusijā Latvijas eksprezidente Viķe-Freiberga vērsa klātesošo uzmanību, ka Eiropā pretēji Krievijai, kuŗā "līderis ar atkailinātām krūtīm un muskuļiem atklāti uzbrūk blakus esošajam valstīm", parādot savu spēju pieņemt lēmumus, trūkst līderu, un piebilda, ka demokrātijas un līderības trūkumu sāk aizpildīt ekstrēmisms. Kamēr Eiropas Savienībā trūkst spēcīgu līderu, tikmēr mūsu "austrumu kaimiņš" var izjust šāda līdera klātieni.

Labāk nesludināt demokrātijas vājumu, bet analizēt, kā tieši demokrātijā iztrūkst. Pēc eksprezidentes domām, ja izdotos uzlabot demokrātijas kvalitāti, izdotos arī samazināt augošo ekstrēmisma ietekmi. "Kvalitatīva demokrācija tomēr prasa laiku un darbu," piebilda Viķe-Freiberga.

V. Viķe-Freiberga arī skaidroja, ka arvien lielākai daļai Eiropas iedzīvotāju radušās šaubas par to, kas viņi ir, kāds ir viņu mantojums. „Cilvēkiem patīk domāt, ka viņiem ir identitāte, ka tāda ir grieķiem, skotiem, baskiem un pārējiem. Manā ieskatā identitāte ir nozīmīga, taču tai ir jādod iespēja augt. Ja identitāti apcērp kā koku, eiropietis zaudē savu seju - viņš velk tieši to pašu krek-

lu, ko velk cits, viņš velk tās pašas bikses, tās pašas kurpes," viņa skaidroja, piebilstot, ka politiķi sākuši runāt klišejas, neizprotot identitātes nepieciešamību.

Eiropas komisārs Piebalgs iestājies Vienotībā

Partijas *Vienotība* valde 15. septembrī vienbalsīgi nolēma uzņemt šajā politiskajā spēkā Eiropas Savienības attīstības komisāru Andri Piebalgu (*attēlā*). *Vienotības* priekšsēde Solvita Āboltiņa uzsvē, ka Piebalga pieredze un idejas ir būtisks pienesums komandai, partijai turpinot nostiprināties kā valsts un Eiropas līmeņa politiskam spēkam.

Piebalgs ir pieredzējis diplomāts, profesionāls, zinīgs, pašmājas un starptautiskajā vidē cienīts un respektēts politiķis. "Mūs vieno kopīgas vērtības, mērķi un izpratne par Latviju kā drošu, stabilu un pārtikušu nacionālu valsti Eiropas attīstīto valstu saimē," uzsvēra Āboltiņa.

Ušakova „paralēlā ārpolitika"

Rīgas pilsētas galva Nils Ušakovs bija devies uz Maskavu, lai mēģinātu sarunāt Latvijas ražotājiem labvēlīgākus nosacījumus eksportam, kamēr spēkā ir Krievijas noteiktais daudzu preču embargo. Vizītes laikā Ušakovs sniedza arī interviju radio *Doždj* un skāra ārpolitikas jautājumus. Komentējot Ukrainā notiekošo un kā to uztver Latvijā, Ušakovs skaidri un gaiši pateica, ka „labākais, kas vispār šobrīd var būt, tas ir prezidents Putins". Politiķi, kas varētu nākt Putina vietā, Krievijas kaimiņiem nenesīst stabilitāti. Tieši Putins uztur stabilitāti, ko nespētu neviens cits prezidents. Ušakova paziņojums izklausās divdomīgi, jo ir zināms, ka Eiropas Savienībai ir kopīga pozīcija attieksmē pret Krieviju un tās īstenoto agresiju Ukrainā. Rīgas pašvaldība uztur ciešas attiecības ar partiju *Vienotība Krievijā*. Ušakova aktivitātes tiek vērtētas kā „paralēlā ārpolitika".

Pēc Maskavas apmeklējuma Ušakovs devās Rietumu virzienā – uz ASV. Tur viņš uzaicināts kā partijas līderis, nevis kā domes priekšsēdis. Ušakovam bija plānotas tikšanās ASV Valsts departamentā jautājumus par Latvijas un ASV savstarpējām attiecībām, par NATO drošības politikas jautājumiem un par situāciju Ukrainā. SC līderis Ušakovs piedalījās arī apaļā galda diskusijās par cilvēktiesību jautājumiem, tostarp par etnisko minoritāšu problēmām un reliģisko brīvību.

SPILGTS CITĀTS

Gunārs Birkerts par patriotismu

Pasauleslavenais latviešu arhitekts **Gunārs Birkerts** bija ieradies Latvijā uz sava lolojuma – Latvijas Nacionālās bibliotēkas – *Gaismas pils* atklāšanas svētkiem. Plašsaziņas līdzekļos Birkerts sniedza vairākas intervijas. Līdztekus specifiskiem jautājumiem par arhitektūru Latvijā un pasaulē mūsu viesim tika vaicāts arī par pašreizējo politisko situāciju saistībā ar notikumiem Ukrainā un vai Latvijā pietiek patriotisma.

Viens no jautājumiem bija - kā jūs, kas piedzīvojis Otro pasaules kara, tagad vērtējat drošības situāciju Latvijā? Vai jūtat potenciālus draudus no Krievijas?

Draudus es jūtu, tikai tie tiek dažādi iztulkoti. Labi, ka esam NATO, 5. paragrafs - NATO pasargās! Mani visvairāk satrauc proporcija starp krieviski runājošajiem un „krieviski domājošajiem”. Es dzirdu dažādus tulkojumus - visi krieviski runājošie jau negrib, lai te būtu Krievija. Viņi nav piektā kolonna. Viņi redz, ka Latvija ir maza, bet dzīvei patīkama valstiņa, iesaistīta Eiropā.

Latvijai [kopumā] trūkst patriotisma, tā ir viena no lielākajām problēmām. Bibliotēkas sākšanas laikā visi bija nacionālpatriotiski noskaņoti. Dziesmu svētki, Baltijas ceļš... Nāk tādi momenti, bet tas aiziet. Es uzaugu stipri patriotiskā vidē. Piedzimu 1925. gadā, kad Latvija bija tikai septiņus gadus veca. Patriotisms bija visos latviešos, valdībā. Skolās mācīja būt patriotiem. Tagad es vairs nezinu, nevaru spriest. Paskatos pāris [Latvijas televīzijas] kanālu, redzu, ka [politīķi] tikai strīdas. Ko jūs domājat - kas ir ar patriotismu?

Īrijā veiksmīgi norisinās Latvijas pārtikas ražotāju tirdzniecības misija

Dublinā Latvijas vēstniecība Īrijā sadarbibā ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru (LIAA) organizēja Latvijas pārtikas ražotāju tirdzniecības misiju, lai iepazīstinātu uzņēmējus ar tirgus iespējām Īrijā.

Sarīkojumu atklāja Latvijas vēstnieks Īrijā Dr. Gints Apals, uzsvērot, ka pārtikas ražotāju tirdzniecības misija ir ne tikai liela iespēja uzņēmējiem apgūt jaunu tirgu, bet arī pakāpiens uz ciešāku ekonomisko sadarbību un tirdzniecību. LIAA Eksporta veicināšanas nodaļas vadītājs Andris Pārups klātesošos iepazīstināja ar pārskatu par Latvijas ekonomiku un tautsaimniecības sektoriem, sadarbības iespējām dažādās pārtikas ražošanas nozarēs un potenciālajiem eksporta virzieniem.

Rīgā notiks AEMI konference

Eiropas migrācijas institūciju asociācija (*AEMI*) ir 1991.gadā Vācijā dibināta 40 organizāciju apvienība, kuŗas dalībniekus vieno migrācijas procesu dokumentācija, izpēte, interpretācija un atainošana sabiedrībā. Kopš *AEMI* dibināšanas notikušas 11 konferences. Šī gada *AEMI* konference „Migranti un bēgļi – agrāk un tagad” tiek rīkota Rīgā no 25. līdz 27. septembrim LU

Mazajā aulā. Konferences tema daļēji izvēlēta ar mērķi pieminēt divus ļoti būtiskus notikumus Latvijas nesenaajā vēsturē – 70 gadus kopš vislielākās migrācijas Eiropā, ko radīja Otrā pasaules kara chaoss, un 10 gadus, kopš Latvija kļuva ES dalībvalsts, tā atverot Eiropu neierobežotai emigrācijai no Latvijas.

Kārlim Ulmanim – 137. dzimšanas diena

4. septembra vakarā, godinot Dr. Kārļa Ulmaņa 137. dzimšanas dienu, Kaŗa muzejā notika Nacionālās apvienības *Visu Latvijai! /Tēvzemei un Brīvībai/LNNK* (NA) jauniešu organizācijas izkārtots svinīgs sarīkojums. Dzimšanas dienas svinību viesos bija latviešu leģionāri, nacionālie partizāni, Daugavas vanagi no Ernesta Laumaņa nodaļas, Rīgas Politiski represēto biedrības pārstāvji un seniori no NA Senioru padomes „Berklavieši” rindām – patriotiski vecāka gadagājuma cilvēki, kuŗi bijuši Kārļa Ulmaņa laikabiedri un dzīvi tā laika Latvijā atceras kā zelta laikus.

Svinību viesus uzrunāja NA līdzpriekšsēži Raivis Dzintars un Gaidis Bērziņš, Saeimas deputāts Jānis Dombrava un Latvijas Republikas kultūras ministre Dace Melbārde. Par sarīkojuma muzikāli izklaidējošo daļu, izpelnoties viesu sajūsmu un ovācijas, rūpējās trīs tenori – Nauris Puntulis, Guntars Ruņģis un Miervaldis Jenčs pianista Ginta Bērziņa padījumā, uzstājoties ar Ulmaņlaikos populārām dziesmām, kuŗas savulaik dziedāja trīs tenori Mariss Vētra, Artūrs Priednieks-Kavarrā un Jānis Vitiņš.

Kārļa Ulmaņa 137. dzimšanas dienu, kā ik gadus, tradicionāli svinēja arī viņa dzimtajās mājās – Bēzes pagasta „Pikšās”.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Piemīņas plāksne Gunāram Astram

10. septembrī tika atklāta piemīņas plāksne Latvijas nacionālās pretošanās kustības dalībniekam Gunāram Astram. Piemīņas plāksni novietoja pie mājas Rīgā, Lucavsalas ielā 30, kur Astra dzīvojis no 1931. līdz 1988. gadam.

Plāksne uzstādīta pēc apvienības *Visu Latvijai! / Tēvzemei un Brīvībai / LNNK* Rīgas domes frakcijas iniciatīvas par Rīgas domes piešķirtajiem līdzekļiem. Tā vēstī par Astras personību un nesalaužamo ticību Latvijas Republikas atjaunošanai. Plāksnes autors ir skulptors Edvīns Krūmiņš.

Latvija Oskaram izvirza filmu „Akmeņi manās kabatās”

ASV Kinoakadēmijas balvas Oskars nominācijai par labāko ārzemju filmu (*Best Foreign Language Film Award*) pēc Nacionālā kino centra (NKC) izveidotās eks-

Skats no filmas

pertu komisijas lēmuma izvirzīta Signes Baumanes pilnmetrāžas animācijas filma „Akmeņi manās kabatās”.

Ekspertu komisija vienprātīgi nākusi pie secinājuma, ka *Oskara* nominācijai jā izvirza filma „Akmeņi manās kabatās”. Filma jau ir starptautiski novērtēta – ieguvusi divas balvas Karlovi Vari starptautiskajā filmu festivālā – Starptautiskās kinokritiķu asociācijas *FIPRESCI* balvu, kā arī Oikūmeniskās žūrijas īpašo balvu. Turklāt filmai vēltas vairākas daudzinošas recenzijas ārvalstu presē, tostarp augsta prestiža izdevumā *The New York Times*. „Tomēr galvenais pamatojums žūrijas lēmumam ir filmas unikālitate, – tas ir ļoti personisks stāsts, kas cieši savijies ar būtiskiem notikumiem Latvijas vēsturē. Filma veidota animācijas tehnikā, kas saistīs *Oskara* komisijas uzmanību, un šķiet, ka šāda tehnika arī visvairāk atbilst sarežģīto un ļoti būtisko tēmu lokam, ko filmā risina Signe Baumanē,” ar lēmumu iepazīstina ekspertu komisijas priekšsēde Alise Ģelze.

Animācijas filma pieaugušajiem „Akmeņi manās kabatās” ir patiesos notikumus balstīts stāsts par piecām autore dzimtas sievietēm, Signi pašu ieskaitot, – par viņu cīņu ar dzīves pārbaudījumiem, depresiju un neprātu. Filmā Latvijas vēstures peripeitijas savijas ar personiskiem pārdzīvojumiem un stāstiem par ģimenes noslēpumiem, mīlestību un laulību.

Režisore, scenāriste un māksliniece Signe Baumanē kopš 1995. gada dzīvo Ņujorkā un ir vienīgā Latvijas režisore, kas ir ASV Ki-

noakadēmijas biedre. Viņas veidotās animācijas īsfilmas ir demonstrētas vairāk nekā 200 festivālos visā pasaulē. Filma „Akmeņi manās kabatās” ir ASV un Latvijas kopražojums, kas tapis ar Nacionālā kino centra finansiālu atbalstu, un no Latvijas puses to kopproducēja „Lokomotive”.

No Latvijas *Oskara* nominācijai par labāko ārzemju filmu iepriekš izvirzītas šādas filmas: 1992. gadā – „Cilvēka bērns” (režisors Jānis Streičs), 2008. gadā – „Rīgas sargi” (režisors Aigars Grauba), 2010. gadā – „Amaya” (režisors Māris Martinsons). 2011. gadā izvirzīta „Seržanta Lapiņa atgriešanās” (režisors Gatis Šmits) tehnisku iemeslu pēc konkursam netika nosūtīta. 2012. gadā izvirzīja filmu „Golfa strauve zem ledus kalna” (režisors Jevgeņijs Paškevičs), savukārt pērn, 2013. gadā, režisora Jāņa Norda filmu „Mammu, es tevi milu”.

ASV Kinoakadēmijas balvas „Oskars” nominācijas tiks paziņotas 15. janvārī, balvas pasniegšanas ceremonija notiks 22. februārī.

20. Eiropas Kultūras mantojuma dienas

No 12. līdz 15. septembrim Latvijā notika 20. Eiropas Kultūras mantojuma dienas (EKMD) „Rīgas ielas kultūrvēsturiskais tēls Latvijā”. Rīga šogad ir Eiropas Kultūras galvaspilsēta, tāpēc EKMD izvēlēta Rīgai veltīta tema. Eiropas Kultūras mantojuma dienas katru rudenī svin 49 Eiropas valstīs. Latvijā tās notiek kopš 1995. gada.

Latvijā EKM dienas „Rīgas ielas kultūrvēsturiskais tēls” atklāšanas gods 12. septembrī bija uzticēts Cēsīm, kur pie senajiem Rīgas vārtiem tika pacelts EKMD zilais, dzelteni zvaigžņotais karogs. Rīgas ielā divas dienas varēja iepazīties ar Cēsu vecpilsētas vēsturi, namu stāstiem un grāmatniecības tradīcijām – grāmatu iesiešanas, kaligrafijas, koka rotaļlietu izgatavošanas darbnīcās. Rīgas ielas kafējnīcā varēja nobaudīt ēdienus pēc senām receptēm. EKMD šogad svinēja visos Latvijas reģionos.

„Saule, Pērkons, Daugava” – Katalonijas neatkarības himna Kataloņu koŗa *Cor Jove de l'Orfeo Catala* diriģents komponistam Mārtiņam Braunam jautājais, vai drīkst ieskaņot dziesmu „Saule, Pērkons, Daugava”, izmantojot tajā kataloņu dzejnieka Mikela Marti i Pola tekstu. Saņēmot pozitīvu atbildi, „Saule, Pērkons, Daugava” kataloņu ver-

sijā *Ara és l'hora* („Tagad ir laiks”) atzīta par Katalonijas neatkarības himnu. Tā atskaņoja daudzmiljonu demonstrācijas kulminācijas brīdī 11. septembrī Katalonijas galvaspilsētā Barselonā.

Mārtiņš Brauns

Mārtiņš Brauns juties ļoti pagodināts un ir pārsteigts par šo notikumu. Viņš sacīja: „Dziesmas „Saule, Pērkons, Daugava” kļūšana par Katalonijas neatkarības himnu ir tāds notikums manā mūžā, kas otrreiz var nenotikt. Nezinu, kā viņi atraduši dziesmu. Varbūt dzirdēja tīmeklī un viņiem tā iepatikās. Man šajā dziesmā svarīgākais ir teksts, jo tieši Raiņa vārdi bija dziesmas rašanās impulss. Šī mūzika raisa folkloriski pirmatnējas jūtas, kuŗas acīmredzot bijušas svarīgas kataloņiem. Ar šo dziesmu kataloņi vēlas paust savu identitāti, kuŗas viņiem ir pietrūcis.”

Kīpsalā atklās Rīgas starptautiskā dizaina izstādi *Design Isle*

Stilīga vanna diviem, personālizētās dizaina lampas, oriģināli gultas galvgāļi, tamborēti sēžampufi, smalki dizaina trauki un aksesuāri – šie un vēl daudzi citi dizaina darbi būs īsts saldais ēdiens ikvienam modernā dizaina cienītājam, kas no 2. līdz 5. oktobrim apmeklēs Rīgas starptautisko dizaina izstādi *Design Isle* Kīpsalā.

„Katrs darbs izstrādāts līdz vissmalkākajai detaļai, ieguldot lielu darbu un mīlestību. Aicinu to novērtēt!” saka izstādes projekta vadītājs Oskars Zaļkalniņš.

Zviedrijas pilsēta Naka fotografijās

Jelgavas kultūras namā apskatāma foto izstāde „Zviedrijas pērle – Naka”. Ar izstādi tiek turpināta sadarbība ar Jelgavas sadraudzības pilsētām, savstarpēji apmainoties ar krāšņām foto izstādēm un bagātinot jelgavnieku kultūras iespāidus.

Naka ir Stokholmas priekšpilsēta, kas pēc iedzīvotāju skaita ir mazliet lielāka par Jelgavu. Fotografijās varam iepazīties ar Nakas skaisto arhitektūru, dabas skaistiem, vērot, kāda ir šīs pilsētas iedzīvotāju svētku un ikdienas dzīve, ļaujot kaut uz mirkli sajūties kā Zviedrijā.

Interesanti, ka jelgavniekiem

jau bijusi iespēja ar fotografiju starpniecību iepazīt citas Jelgavas sadraudzības pilsētas – Magadānu Krievijā, Novoodesu Brazīlijā, Belostoku Polijā un Ruelmalzonu Francijā. Jelgavai ir 15 sadraudzības pilsētas.

Rīga 2014 pārstāvēta Vācijas federālā prezidenta Pilsoņu svētkos

Belvī (*Bellevue*) pils dārzā Berlinē notika ikgadējie Vācijas Federatīvās Republikas federālā prezidenta Jochima Gauka rikotie Pilsoņu svētki.

Īpašie viesi svētkos bija nodibinājuma *Rīga 2014* delegācija, ko pārstāvēja programmu vadītāja Aiva Rozenberga un projekta „Lielās talkas pagalmu kustība” komanda – vadītāja Anete Lesīte, Vilipa ielas 6 iedzīvotāju pārstāve Elīna Zariņa, ainavu architekta Una Īle, dārzniece Maija Strazdiņa un RTU architektūras speciālitātes students Mārtiņš Smilts.

Numadzu pilsētā Latvijas nedēļa

No 7. līdz 11. septembrim Japānā, Šidzuokas prefektūras Numadzu pilsētā, notika Latvijas nedēļa, kuŗas laikā pilsētas iedzīvotājiem bija sniegta iespēja iepazīt Rīgas pilsētas Tautas lietiskās mākslas meistarū izstādi „Rīgas meistari”, Latviešu Dziesmu un deju svētkiem veltītu fotoizstādi un latviešu tautas tradīcijas. Veikalos varēja iegādāties un iepazīt dažādas Latvijas ražotāju izstrādātas preces. Latvijas vēstnieks Japānā Normans Penke Numadzu pilsētas kultūras centrā prezentēja Latviju un *Rīga 2014* plašo kultūras programmu. Latviešu tautasdziesmas latviešu valodā dziedāja soprāni Reika Kiošima un Čihiro Kona.

Vašingtonā atklāj Ivetas Vecenānes gobelēnu izstādi

Latvijas vēstnieks ASV Andris Razāns un Zviedrijas vēstnieks ASV Bjorns Lirvals Alfrēda Nobela zālē Zviedru mājā atklāja izstādi *Vibration of Amber Threads (Latvia) and Sami Crafts of Soul, Hand and Mind (Sweden)*, kas ir abu vēstniecību kopīgs projekts, ASV prezentējot Rīgu un Ūmeo – 2014. gada Eiropas kultūras galvaspilsētas.

Vēstnieks A. Razāns izstādes atklāšanā, uzrunājot klātesošos, uszvēra Latvijas un Zviedrijas senās saknes un savstarpējo mijiedarbību. „I. Vecenānes un Ūmeo izstāde ir lielisks paraugs Latvijas un Zviedrijas vēstniecību Vašingtonā sadarbībai, kas amerikāņu publiku mudina vairāk iepazīt Latviju un Baltijas jūras reģionu, kā arī šejienes kultūras bagātību,” vēstnieks pauž gandarījumu. Latviešu tekstilmākslinieces Ivetas Vecenānes gobelēnu izstāde „Dzintara pavediena virtojums” ir daļa no vēstniecības ASV īstenotās *Rīga 2014* kultūras programmas.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

“Ušakovs atgriežas no Maskavas” // Zīmējums: Zenguss Zaharāns

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

9/11, precīzāk - 2001. gada 11. septembris tiek uzskatīts par 21. gadsimta patieso atskaites punktu, jo tai dienā pirms 13 gadiem, kad sagruva Dviņu torņi Ņujorkā, kaujinieciskais islāmisms pietēica sevi visiem - un pirmām kārtām t.s. civilizētajai pasaulei kā spēks, kuŗa „nāves dziņa” savā dinamikā pārspēj 20. gadsimta totalitārās lielvaru ideoloģijas - nacismu un komūnismu, ko personificēja briesmoņi Hitlers un Staļins.

Zaļais islāma karogs ar apvienības *Al Qaeda* zīmolu pastarpināti lika ASV prezidentam Džordžam V. Bušam uzsākt karagājienus Afganīstānā, lai lauztu sprandu talibiem (“taliban” arabiski ir vārds „talib” ar daudzskaitļa galotni, un „talib” nozīmē “garīga semināra audzēkņis”). Tur, kalnainā Pakistānā un Afganīstānā robežas apvidū, bija *Al Qaeda* vadoņa un 9/11 organizētāja Osamas bin Ladena slēpnis. Galu galā Osamu bin Ladenu izsekoja un likvidēja, bet talibi - islāma kaujinieki joprojām kontrolē prāvus Afganīstānas novadus.

Karš Irakā, kas prasīja 4000 amerikāņu karavīru dzīvības, darīja galu laicīgā diktatora Sadama Huseina režīmam, bet parlamentārā demokrātija Bagdādē, izrādās, bija, kā mēdz teikt, grabošs

pūslis. Sirijas asiņainais pilsonkarš plosās nu jau kuŗo gadu, bet (tāpat kā Sadams Huseins) būtībā laicīgais diktators Baširs Asads joprojām turas vismaz galvaspilsētā Damaskā un piejūras novadā, kur mīt viņa cilts jeb sekta - alavi. Sirija un Iraka (Mesopotamija jeb Divupju zeme) kopā veido vēsturiski nozīmīgu teritoriju - Levanti (“kur saule lec”), var arī teikt - Dāsno Pūsmēnesi, kas no Vidusjūras līdz Persijas licim “apskauj” bezgalīgo Arabijas pussalas tuksnesi.

Te jāatgādina, ka no pusotra miljarda pasaules musulmaņu 87% ir sunnīti, bet mazākumā palikuši šiīti, kuŗu izpratne par pravieša Muhameda pilntiesīgiem mantiniekiem un garīgo mantojumu krasi atšķiras. Tuvajos Austrumos patlaban divas spēcīgas sunnītu valstis - Ēģipte un Sauda Arabija stāv pretim Irānai, kur valda šiītu garīdzniecības virsslānis, un šiītu novadam Irakas dienvidos ar centru Basrā. Irakas nelaieme ir tā, ka koalīcijas valdībā pārsvars ir šiītiem, kuŗi nevēlas savas zemes sunnītiem piešķirt vienādas tiesības.

Musulmaņu - sunnītu teoloģiskais diapazons ir visai plašs - mērenajiem, t.s. sufijiem pretim stāv dedzīgie vahabīti un salafisti,

kuŗiem ir daudz piekritēju Vakarēiropā, tostarp Francijā, Anglijā, Vācijā, kur tagad mīt miljoniem musulmaņu.

Un te nu uz pasaules skatuves gan Obamu, gan Putinu biedē jauns, draudīgs spēka faktors, kas, var teikt, ir izaudzis no *Al Qaeda* klēpja: veidojums, kas sevi dēvē par Islāma Valsti (*Islamic State*), īsināti IS. Autentiskuma labad - lūk, šī veidojuma arabiskais nosaukums *Ad-dawla' islamiya*. Brīnums (?) ir tas, ka šo tumsoņu triecienbrigādēm, kas sagrābušas zemes sloksnes Sirijas ziemeļaustrumos un Irakas ziemeļos un vidienē, kā brīvprātīgie palīgā dodas musulmaņu jaunieši, kuŗi dzimuši un auguši Anglijā, Vācijā un pat ASV, tostarp arī īpatņi ar augstāko izglītību.

Šī veidojuma galamērķis (kā boļševikiem “komūnisms visā pasaulē”) ir kalifāts, kas apvienotu visas arābu valstis, pusi Afrikas, Centrālāziju, Indiju (!), Eiropā Balkānus un Pireneju pussalu (kādreizējā mauru Andalūzija). Tā ir viņu programma-maksimums, bet programma-minimums ir pārņemt varu Sirijā un Irakā par katru cenu, kaut tas maksātu miljonu dzīvību.

Kalifs (*khalifa*) nozīmē “pēcnieks”, t. i., tas, kuŗš nomaina pra-

vieti Muhamedu un valda viņa vārdā. Tīri formāli pēdējais kalifs bija Osmaņu imperijas pēdējais sultāns, kas 1924. gadā devās trimdā uz Parīzi (!). Kalifa godību tagad, melno karogu vicinot, atdzīvinājis IS vadonis - 43 g. v. Abu Bakrs al Bagdadi, kuŗa tituls skan: *Visu musulmaņu kalifs un ticīgājo princis*. Samērā jauns vīrs ar milzu ambīcijām. Daudzinātās Abasīdu dinastijas (Irakā un Sirijā, 750 - 1248. g.) kalifu karogs bija melns, un Abu Bakrs al Bagdadi šo pilkmelno krāsu padarījis par IS pazīšanas zīmi. Melns ir IS ģerbonis, karogs, varas atribūti, plakāti, formas tērpi. Un tradicionālais zaļais islāma karogs šo tumsoņu kontrolētajā teritorijā tikpat kā nav redzams.

Patiesām - vistumšākie tumsoņi, kuŗi vēl pamatīgāk nekā talibi izskauž visas normālas dzīves un sadzīves izpausmes, sākot ar sportu un beidzot ar mūziku, nemaz jau nerunājot par sieviešu tiesībām. Šo kaujinieku nolūks ir atdzīvināt tuksneša klejotāju skarbo, askētisko dzīves veidu, kas viņuprāt bijis raksturīgs pravieša Muhameda laikabiedriem.

Viņu naidis pret neticīgajiem, “atkritējiem”, šiītiem, kristiešiem, “pagāniem” ir tik nikns, ka viņiem gandrīz būtu izdevies fiziski

iznīcināt veselu kurdu-jazīdu kopienas - tostarp sievietes un bērnus. IS necilvēcisko būtību raksturo divu rietumu žurnālistu publiskā nogalināšana, nogriežot tiem galvu ar asu nazi. IS kaujinieki izplata tīmeklī video klipus, kur redzams, kā sagūstītais Irakas armijas kareivjus nostāda ierindā un apšauj ar mašīnpistolēm. Nacisti šādas izdarības vismaz nerādīja savās *Deutsche Wochenschau* kinohronikās.

Interesanti, ka IS asi vērsas pret *Hizbollah* grupējumu Libānas dienvidos, jo tie ir šiīti, kuŗus atbalsta Irāna. Tātad šie Izraēlas ienaidnieki ir arī IS ienaidnieki. Un sunītu grupējums *Hamas* Gazas joslā, kas jau gadiem ilgi kaŗo pret Izraēlu, IS vadībai derdzas, jo *Hamas* mērķi ir ar nacionālu nokrāsu, bet IS mērķis ir “melnā vara” visur, kur mīt musulmaņi. Tas ir trakāks par to “melno varu” (Žaņa Unama vārdi), ko simbolizēja SS karogs Reimera ielā...

Tumsoņi ar viedtālruņiem: šie civilizācijas ienaidnieki plaši izmanto tās tehniskos sasniegumus saviem slepkavīgiem nolūkiem. Un tikai šai plāksnē jeb griezumā Obama un Putins ir vienis prāts, - šai melnajai varai jādara gals. Jo IS aģentūra darbojas no Temzas līdz Volgas krastiem.

KĀRLIS STREIPS

Ir labi zināms, ka bērni reizēm melo. Mājasdarbu paveici? Jā, lai arī patiesībā ne. Kas apēda pēdējo kūkas gabalu? Es ne, kaut arī visa mute ar krēmu notriepa. Mammu, brālītis man iesita! Vai tā ir? Nē, es neesmu kāvies.

Šī ir viena no divām kategorijām, kuŗās patlaban varam aplūkot Krievijas Federācijas prezidentu Vladimiru Putinu. Viņš nu reiz ir cilvēks, kuŗam patiesība būtu gaužām sveša, pat ja tā piekļautu pie Kremļa vārtiem, lai pateiktu labdien. Jaunāko laiku vēsture šajā ziņā ir labi zināma. Krimā parādās labi bruņoti vīri bez jebkādam zīmotnēm uz citādi militārām uniformām? Kas tie tādi, Vladimir? Ā, tie ir pašaizsardzības spēki. Kas tu tāds, uniformā bez zīmotnēm tērpies cilvēk? Nu, mēs no Krievijas. Vai, tā nu gan nevajadzēja sacīt, nu es esmu iekritis. Krimā pēc tam, kad tā dēvētie “mazie zaļie vīriņi” pussalu bija pārņēmuši puslīdz nopietni ņemamā kontrolē, tiek rīkots referendums, un tajā, kā tiek ziņots, esot piedalījušies bezmaz vai visi Krimas iedzīvotāji, lielā vienprātībā pavēstojot - jā, jā, mēs gribam atkal būt Krievijas daļa! Pēc laiciņa tīmeklī parādās īstie protokoli, pēc kuŗiem redzams, ka patiesībā nobalsošanā piedalījušies ne tuvu ne visi iedzīvotāji un balsojums nebūt nav tik spēcīgs “jā” virzienā. Vēl pēc brīža attiecīgie dokumenti no tīmekļa

pazūd, un Kremlis lielā sajūsmā anektē Krimu, lai cars Vladimirs varētu doties turp un padīzoties: re, cik mēs varen!

Neilgi pēc tam tie paši “mazie zaļie vīriņi” parādās Austrumukrainā. Vai tie ir no Krievijas? Nē, nē, nekādā ziņā ne. Ak NATO apgalvo, ka satelīta attēli nepārprotami rādot, ka tieši no Krievijas ir nākuši ja ne visi “mazie zaļie vīriņi”, tad apbruņojums un dažāda veida municija gan? NATO neko nesaprot. Nav tur nekādas Krievijas klātienas. No debesīm tiek notriekta Malaizijas lidmašīna. Kas to izdarījis? Kremļa tūlītējā versija - tak jau paši ukraiņi. Ak NATO apgalvo, ka satelīta attēli nepārprotami rāda - rakete nākusi no nemiernieku kontrolētās teritorijas? Nē taču, ukraiņi mēģināja notriekt lidmašīnu, kuŗa lidoja pats cars ar svītu.

Un pēdējā laikā - Krievijas karaspēks šķērso Ukrainas robežu. Ko Maskava? Ai, daži karavīri nejauši bija apmaldījušies. Ak Amerikas prezidents, Tallinā būdams, teicis, ka ne vien Krievijas karaspēks ir Ukrainā, bet tas ir skaidri zināms un pierādīts, par to nav un nevar būt nekādu jautājumu? Nē, cars un viņa padotie tik un tā paliks pie sava, ka Krievijas karaspēka Ukrainā nav un tur nav bijis. Nav, un cauri. Vajag vēlreiz? Nav, un cauri.

Šādos apstākļos grūti ir spriest, kas šim cilvēkam ir prātā. Pareizāk sakot, to saprast var cilvēks,

kas nācis no čekas vides un savulaik atzinis, ka PSRS sabrukums ir 20. gadsimta lielākā ģeopolitiskā traģēdija (acīmredzot piemirstot tādus “sikumus” kā Pirmais un Otrais pasaules karš, Staļina izraisītais terrors u.tml.). Šis cilvēks acīmredzot ir ieņēmis prātā, ka viņa uzdevums ir visu bijušo PSRS teritoriju atkalsavākšana vienkopus vai vismaz iekļaušanās tur, kur dzīvo krievi, kam bez gādīgā tētuka dzīves nav.

Jautājums ir un paliek, kurp šis cilvēks domā doties tālāk. Sarunā ar Eiropas Komisijas vadītāju cars Vladimirs esot dižojies: ja vien gribētu, tad Kijevu es okupētu divu nedēļu laikā. Protams, kā jau vienmēr, Kremlis pēc tam taisnojās, ka citāts izrauts no konteksta, bet tā nu Putins teica un ne jau bez pamata. Krievijas rīcībā tomēr ir krietni nozīmīgāki spēki nekā Ukrainai. Ja gribētu okupēt visu Ukrainu, Krievija to droši vien arī izdarītu.

Taču tas vēl nav viss. Nesen televīzijā bija redzams visnotaļ divains skats, kad cars stāv tukšā telpā un stāsta, ka lidojumā no Mongolijas viņš izdomājis veidu, kā Ukrainā nodrošināt mieru. Izrādījās - šī “miera plāna” pamatā ir doma, ka Ukrainai itin vienkārši jāatsakās no dienvidu un dienvidaustrumu teritorijām, ja ne gluži tās atdodot Krievijai kā kaimiņvalsts sastāvdaļu, tad vismaz tur nodrošinot vietvaldību,

kuŗai pret Kremļa iekļaušanos nebūtu nekādu pretenziju. Citiem vārdiem sakot, “miera plāns”, kas Ukrainai un ukraiņiem nemūžam nebūtu pa prātam. Vēl pavisam nesen cars Vladimirs kādā sarunā izšāva domu, ka arī Kazachstānai vajadzētu prasties, jo tādas kazachu tautas vispār neesot un līdz ar to Kazachstāna nekāda valsts vis nav. Un, kad Ukrainas prezidents Porošenko ieminējās, ka viņi abi ar Putinu esot sarunājuši uguns pārtraukšanu, Kremļa varasvīrs paziņoja, ka nekas tamlīdzīgs nav noticis.

Neatbildēts paliek jautājums: ja jau Krievijai nav nekāda sakara ar Ukrainā notiekošo, kāpēc vispār šajā sarunu procesā ir iesaistīts Krievijas prezidents? Vieta sarunās gan būtu “mazajiem zaļajiem vīriņiem”, kuŗiem savukārt ar Krieviju nav ne mazākā sakara.

Lai nu paliek līdzība ar melīgu bērnu, padomāsim labāk par veselā saprāta trūkumu. Proti, Vladimirs Putins nav darījis itin neko, lai aplūsinātu tās balsis savā galmā, kuŗas šajās dienās ir ierunājušās par iespējamu kodolieroču izmantošanu, turklāt bilstot, ka varbūt vajadzētu ņemt un nomest kodolbumbu, piemēram, uz kādu galvaspilsētu - varbūt uz Kijevu, varbūt Varšavu, varbūt uz kādu no Baltijas valstu galvaspilsētām, - lai tad visa pasaule redz, ka dižā Krievijas Federācija nav ar pliku roku ņemama.

Bērna prāts vai pilnīgs neprāts?

Uz Rīgas nomesta kodolbumba nepaliktu bez kaitīgām sekām, piemēram, Pleskavā un Sanktpēterburgā, jo radiācija nestāv uz vietas, tā izplešas, un Baltijas valstīs raksturīgs ir vējš no rietumiem, kas virzās uz austrumiem. Kijeva? Minska un tā pati Krīma. Berlīne, Kopenhāgena, Stokholma, Helsinki? Tā var runāt tikai pilnīgi atprakots maniaks, bet ne jau valstsvīrs vai valsts pārstāvis.

Kā jau daudzkārt teikts, Latvijai šajā ziņā nav pārlietu jābaidās. Tallinā ASV prezidents Baraks Obama sacīja: “Kādreiz jūs [Baltijas valstis] jau zaudējāt savu neatkarību. Ar NATO jūs to nezaudēsiet vairs nekad.” No Igaunijas prezidents devās uz NATO galotņu apspriedi Velsā, kur dalībvalstis nolēma ātri pilnveidot tā dēvētos ātrās reaģēšanas spēkus, kas steigtos palīgā, ja Krievzemes valdītāji zaudētu pēdējās veselā saprāta paliekas un nolemtu uzbrukt NATO dalībvalstij. Šogad un nākamgad Baltijas valstīs notiks plašas militāras mācības ar NATO spēku līdzdalību. Pēc galotņu apspriedes NATO Apvienoto spēku pavēlniecības stāba komandieris ģenerālis Hanss Lotārs Domrozi paziņoja: “Mēs sūtam skaidru vēstījumu visiem, kuŗi vēlas draudēt NATO, - to jums nevajadzētu darīt. NATO vienmēr aizsargās un aizstāvēs savus cilvēkus.” Paldies par to.

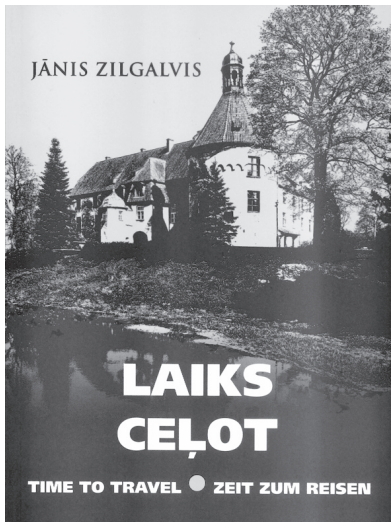
(Turpinājums 7. lpp.)

Atmiņu un priekšnojautu raisītāja

Jānis Zilgalvis, *Laiks ceļot* – Latvijas sakoptākās pils, muižas, parki un pastorāti, izdota apgādā „Vesta-LK”, serijā „Laika grāmata”, 2014.g., 488 lpp.

EDUARDS SILKALNS

Jāņa Zilgalvja *Laiks ceļot* (*Time to Travel; Zeit zum Reisen*) nav grāmata, ko vairākos piesēdēnos nedēļas vai mēneša laikā vēlēties izlasīt dotajā nodaļu secībā no priekšējā vāka līdz aizmugurējam. Tā ietilpināma uzziņas literatūras kategorijā. Piemērotākais laiks, kad lasīt par jebkuŗu no Zilgalvja izvēlētajām četrdesmit pilīm un muižām mūsu tēvmē Latvijā, būs īsi pirms to apciemošanai izvēlēta datuma. Bez iepriekšējas ceļveža konsultācijas ceļojums var izvērsties patukšs.

Tomēr atmiņu raisīšanas nolūkā jums interesanti būs iedziļināties autora stāstījumos par būvobjektu vēsturi, to arhitektiem, īpašniekiem un apdzīvotājiem arī pēc to apmeklējuma, ja arī bieži vien jums pašiem objekti saistīsies ar kaut ko privātu vai anekdotisku, kas ciemu reizē sastaps vai pieredzēts. Reiz Kandavā, kafejnīcā, mana ceļabiedre, iemetusi aci vietējā avīzē, pēkšņi sāka smaidīt. Viņa bija uzgājusi, ka Jaunmoku pilī būšot asins donoru diena. Pēc brīža viņas saskatītā komiskā sakarība pielēca arī man. Kalnamuiža, kam sākotnējais vāciskais vārds *Berghof*, bija ietverta kādā ekskursijā ar autobusu. Gīdes tādās ekskursijās nereti ir mobilu telefonu piezvana nākamajam apskates mērķim, lai pārliecinātos, ka tas gatavs ceļniekus uzņemt.

Mūsu gīdei uz tādu zvaniņu viņa galā atbildēts: „*Berghof* muiža runā.” Gīde vēl ilgi tiksminājas par muižas pārstāvja tik lepnu atsaukšanos. – Nauksēnu muižu nedaudz iepazinū, meklēdamū miņu no sava vecvectēva Pēterā Priedes, kas 19. gadsimtā saimniekojis Nauksēnu Tiltakrogā.

Grāmatai *Laiks ceļot* ir priekšvēsture. 2007. gadā izdevniecībā „Elpa” iznāca vairāku autoru sarakstīta grāmata *Pilis un muižas Igaunijā, Latvijā, Lietuvā*. Latvijas 23 pils un muižas te aplūkojis tas pats Jānis Zilgalvis, bet grāmatas posmiem par Igauniju un Lietuvu ir citi autori. *Laiks ceļot* tad nu ir būvēta uz 2007. gada grāmatas latviskās trešdaļas pamatiem. Pierakstītas klāt jaunas nodaļas, bet agrākās papildinātas ar notikumiem kopš 2007. gada: Cēsu Jaunās pils renovāciju, ugunsgrēku Rīgas pili 2013. gadā, Ventpils restaurācijas darbiem kopš 2011. gada u.c.

Noliekot abas grāmatas vienu otrai blakus, redzam, kāds progress iespējams grāmatniecības kultūrā, izdevumu grafiskajā kvalitātē nieka septiņu gadu laikā. 2007. gada blīvās mazu burtu rindas aizstātas ar retinātākām ievērojami lielāku burtu rindām. Krāsainie attēli tagad ir spilgtāki un lielāki nekā 2007. gadā. Personu un vietu vārdu latviskajai transkripcijai piekabināti iekavās un kursīvā arī šo vārdu vāciskie oriģināli vai vāciskojumi. 2007. gada personu priekšvārdu iniciāļu vietā 2014. gadā dots viss vārds. Abu grāmatu nolikšana vienu otrai blakus parāda, ka ar pārredīgēšanu laba grāmata var pārtapt par gandrīz vai nevainojamu grāmatu.

Gludas valodas, laba stila docētājiem grāmatas ir kā zelta bedres. Neba jau 2007. gada grāmatā bija kādas „kliedošas” kļūdas, bet 2014. gada grāmata rāda, kāds uzlabojums panākams, šo to svītrotot vai mainot vārdu secību. Piemēri. –

2007. g.: „Cēsu pils mūri ir labi saglabājušies nepārveidoti.”

2014. g.: „Pils mūri nepārveidoti ir labi saglabājušies.”

2007. g.: „1821. gadā Cesvaine nonāca rotmistra, vēlākā landrāta Ādolfa Heinricha fon Vulfa īpašumā.”

2014. g.: „1821. gadā par Cesvaines īpašnieku kļuva rotmistrs, vēlākais landrāts Ādolfs Heinrichs fon Vulfs (*Wulf*).”

Kā jau tas no arhitektūras doktora sagaidāms, Jānis Zilgalvis uzrunā savu lasītāju intelektu, ne emocijas. Tekstā nav lemts sastapt ne jūsmu, ne sašutumu. Retumis sastapsim tādas teicienu kā „Ungurmižai piemīt īpašs valdzinājums” (313.lpp.) vai ironizēšanu par pēdējās likto padomju paradīzi (250.). Vērojumi ir statistiski: pastāstīts, kas katrā muižā un pili skatāms. Mērenu dinamismu tekstam piešķir vēsturiskie izklāsti. Ka vietas iespējams aplūkot arī ar mobilāku pieeju, rāda nodaļā par Varakļānu muižu ietverts kāda 18. gs. grāmatas posma satura atstāstījums:

Muižas apbūves ansamblī ieskauj ainavparks. To savā grāmatā aprakstījis pats parka veidotājs Michāls Jans fon der Borchs. Viņš aicina lasītājus pastaigāties kopā ar kādu pili dzimušu jaunekli. Gājiens sākas no plašas terases pils priekšā. Terases galā skatīnam pavejas baseins ar ostu un moliem. Šis skats modina jaunekli pārdomas par cilvēku likteņiem dzīves okeanā. Lai nākotnes gaitās neapmaldītos, viņš meklē padomu Novērojumu salā, kas sasniedzama no tilta. Pēc tam likloču celiņš noved kupolveida paviljonā, kur uz plāksnes ir pamācība uzticēties savam prātam, talantam un sirdij, nevis bangainām asinīm un to tieksmēm. Tālāk jauneklis parkā iepazīstas ar Prieka salu, Miršu templi, kur puķugroza vidū smaida Amors. (323. – 324.) Utt.

Tomēr ceļvedim nav jāpretende būt daīlīterāram un nav jāuzkurina tā lietotāja emocijas. Katram kāda tūristu ceļa mērķa sasniegējam emocijas raisīsies

pašas: dažs priecāsies par nupat pārkārtotajām puķu dobēm, cits iztēlosies, kā sendienās baroni un baroneses parka tālā gala tējas namiņā savās šlepēs un goda svārkos pavadījuši vasaras svētdienu pēcpusdienas, dažs pukosies, kā tie paši sendienās apspiešuši un kalpinājuši viņa tautas brāļus, vēl cits nesapratis kādreizējās padomju varas necieņu pret vēstures pieminekļiem, iekārtojot muižā pansionātu vai komūnālos dzīvokļus.

Ja pie ārēji skaistās un saturā bagātās grāmatas vēl varēja ko vēlēties, tā būtu autora – autoritātes – attieksmes parādīšana pret jaunākajā laikā veiktajiem drupu saglabāšanas bet jo vairāk to papildināšanas pasākumiem. Būdamis pastāvīgs gadskārtējo Siguldas starptautisko opermūzikas svētku apmeklētājs, nevaru samierināties ar 269. lapaspusē labi saskatāmām vecās pils drupu piebūvēm, kas, manuprāt, daudz atņem no senatnes elpas, ko izdveš autentiskās drupas. Lajam te lieti būtu palīdzējusi arhitektūras zinātnieka viena

vai otra virziena nostāja, bet ne klusēšana.

Valža Liepiņa latviskā teksta saīsināts tulkojums angļu valodā un Noras Rutkas tāds vācu valodā ir veikli un nodrošina grāmatas labu izplatību arī ārzemju tūristu starpā. Vienīgā nopietnā kļūme angļu tulkojumā ir daudzu vācu uzvārdu latviskojumi. Jāpieņem, ka tulkoāja rīcībā vāciskie oriģināli nebūs nodoti un tulkotājs tad nu vācu 19. gs. sākuma arhitektu – vāciski *Berlitz* – angļu tekstā saucis par J.G.Ā. Berlicu, citi vācieši figurē kā H. Grīzeba(c)hs un A. Dinklāge utt.

Grāmatas autors ievadā paskaidro:

„Izdevumam ir paredzētas vairākas daļas, un šajā – pirmajā daļā izvēlēti tipoloģiski visraksturīgākie, sava laika un stila izcilākie paraugi, kas ataino mūsu būvmākslas attīstību un vienlaicīgi atspoguļo Eiropas arhitektūras ietekmi un mijiedarbi.”

Lai top iespaidīgās ceļojumu priekšnojautu un atmiņu raisītājas turpmākās daļas!

Visas Latvijā iznākušās grāmatas varat iegādāties pie lielākā grāmatu tirgotāja

„LATVIJAS GRĀMATA”

Rakstiet, zvaniet, un grāmatas Jums piesūtīs pa pastu. SIA „L. Grāmata”

Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tālr. +371 67223294
Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

PAULS DAMBIS

Mūzika nedaudz citā formā izsaka to pašu garīguma paradigmu, garīguma piepildījumu, pēc kāda cilvēks, īpaši mūsdienās, tiecas reliģijā vai arī kādās filozofiskās sistēmās. Mākslā, mūzikā īpašā veidā tiek atsegta cilvēka garīgi fiziskās dubultās dabas patiesība. Acīmredzot tā transcendentēta katrā personībā. Kaut arī pēc dabas mūzikai ir individuāls, personificēts raksturs, izteikti subjektīvs, taču lielā mērā tā tiecas sevi objektīvizēt, izmantojot šīs tanscendences iespējas. Protams, mūzikas un filozofijas saites ir visai miklaina un neskaidra materiāla, taču mūzika kļūst vajadzīga tad, kad filozofija

ir atrāvusies no zemes un peld cilvēkam nesasniedzamos augstumos. Un, pretēji, kad mūzika vairs nespēj atbildēt uz sava laikmeta jautājumiem, tad komponisti kļūst par filozofiem. Vai vismaz tā domā.

Šādas domas man ienāca prātā, noklausoties šī gada garīgās mūzikas festivāla, 17. pēc kārtas, abus koncertus. Atkal viss mūzikālais smagums gūlās uz Valsts akadēmisko kori „Latvija” (mākslinieciskais vadītājs Māris Sirmāis). Koris ir ne tikai lielo formu labākais interprets, bet arī mākslinieciski visvairāk nobriedušais. Tam droši var uzticēt visneiespējamākos komponistu

Komponists Richards Dubra

mēģinājumus. No pelniem tas izveidos dārgakmeni.

26. augustā Rīgas Domā bija trīs latviešu komponistu jaunradarbi, jaunā lomponista un arī pianista Kārļa Lāča *Te Deum*, mazāk pazīstama autora nopietnās mūzikas pasaulē, bet labi zināmā ģitarista Kaspara Zemīša *Mesa* un labi zināmā Richarda Dubras *My Soul* korim, čellam un ērģelēm (piedevām vēl sitam instrumenti). Lāča stils ir nestabils, mainīgs, bet izdomā bagāts. *Te Deum* bija liela uzdrīkstēšanās. Taču šīs īpašības autoram netrūkst. Jāsaka atklāti, no pelniem dārglietas gan neveidojās, bet uzmanību saistīja autora mē-

ģinājums ielūkoties savā dvēselē un meklēt tur to, ko tik citīgi bija meklējuši gadu tūkstoši citi, izmantojot šo *Te Deum Laudamus* ambrozianiskā dziedājuma tekstu. Šis ceļš, ja spriežam pēc darba, komponistam vēl kārtīgi jāiestaigā. Taču koris darija brīnumus un Lāča darbs patika.

Vienkāršāka, nedaudz vairāk tradīcijās balstīta bija Kaspara Zemīša *Mesa*. Arī jauki, ka roka mūziķis pievērsies garīgākām temām, jeb, citējot Bobu Dilanu: „Kad dvēsele tumst, gaismu meklēju augstāk par zvaigznēm.”

(Turpinājums 8. lpp.)

Līdz ar sankcijām pret Krieviju jāveic ieguldījumi par labu krievu tautai

Tulkotājs PĒTERIS BOLŠAITIS

Edvards Lukass (Edward Lucas), „European Voice”

Nepatīkamais tad, kad izrādās, ka tev bijusi taisnība, ir tavi jaunieģi sabiedrotie. Aukstā kara laikā es biju pārliecināts, ka karotājs un ne brīdi necerēju, ka būs viegli sadzīvot ar jauno Krieviju. Būdams žurnālists Baltijā pag. gs. 90. gadu sākumā, ziņoju par gauso padomju armijas atkāpšanos no iekarojamo imperijas teritorijām un esmu vērojis – un žēlojis, kā kopš tā laika Krievijā ir pieaudzis revanšisms un kleptokrātija. Vladimira Putina nākšanu pie varas es vērtēju par sākotnējo tieksmju turpinājumu, nevis par strauju pagriezienu uz sliktu pusi. Mana visasākā kritika ir veltīta tiem, kurus nesenie notikumi Ukrainā ir pārsteiguši.

Bet man patīk redzēt, ka pasaule sāk saprast radušos draudus. NATO sāk atgriezties pie tai uzticētā pamatuzdevuma sargāt robežas ar

robežvalstīs izvietotiem karavīriem un ieročiem. Tikai pirms pāris gadiem tas šķita neiedomājami. Mēs pret Krieviju esam vērsuši nozīmīgas sankcijas. Mēs esam spēruši reālus soļus, lai nodrošinātu neatkarību enerģētikas jomā. Mūsu spiegu ķērāji ir palaisti vaļā (vismaz vairākumā valstu). Putina atbalstītāji – divains kreiso, nacionālo radikāļu, veclaicīgu sabiedriski konservatīvo un alkatīgu ciniķu mistrojums – ir piespiesti pie sienas.

Tāču, kas man kopš šīs vasaras rūpējis, ir atziņa, ka naidis pret Kremļa režīmu ir pārplūdis nīcīgumā pret visu, kas saistīts ar Krieviju. No stratēģijas viedokļa tas ir stulbums, jo ļauj Kremlim teikt, ka visi tā kritiķi ir krievu nīdēji. Turklāt tas ir arī netaisni.

Krievi ir bijuši vieni no vislielākajiem komūnisma upuriem.

Viņi cieta visilgāk un zaudējuši savu valsti, savu kultūru, savu ticību, savu identitāti un savu pašcienu. Tieši krievi uzsāka jauno laiku cilvēktiesību kustību Padomju Savienībā ar drošsirdīgo protestu Sarkanajā laukumā 1968. gada 25. augustā. Viktors Fainbergs, Natālija Gorbaņevska, Vadims Delaunajs, Larisa Bogoraza, Pāvels Lītvinovs, Vladimirs Demjuga un Konstantīns Babitskis nav katram zināmi vārdi, bet derētu, lai tie būtu pazīstami.

Katram izglītotam eiropietim būtu kaut cik jāzina par krievu kultūru, jo tā ir mūsu kopīgās civilizācijas daļa. Cilvēkiem, kuri nav lasījuši Achmatovu, Mandelštamu un Brodski, derētu to darīt tagad, – tas ir labākais pretlīdzeklis putinismam. Īsi sakot, lai kā mēs arī nosodām „mazos zaļos cilvēciņus” un barbarisko karu, ko tie

kaŗo Ukrainā savu vadoņu vārdā, mums jāuzmanās, lai tāpēc nenomelnotu visu krievu tautu.

Patiesībā mums būtu ļoti jācer, ka Krievija reiz atgriezīsies pie savām eiropiskām saiknēm. Aizvainota, izolēta Krievija būs bīstams kaimiņš mums visiem. Norobežošana un iebaidīšana – kā aukstā kara laikā – var noderēt īstermiņā, bet nav problēmas būtisks risinājums.

Pagaidām iespējamās pārmaiņas, šķiet, situāciju tikai pasliktinās. Es baidos, ka Putina gadi ir priekšspēle vēl nejaucākam režīmam – izteikti fašistiskam un ksenofobiskam. Un, ja tas kristu, varētu sekot Krievijas sairšana, un par to drīzāk jābaidās, nevis jāpriecājas.

Tāpēc kļūst arvien svarīgāk likt krieviem saprast, ka viņi ir nevis ienaidnieki, bet gan daļa mūsu

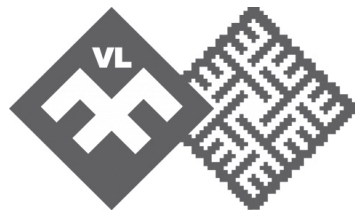
Eiropas kopienas. Derētu izveidot lielu universitāti ar mācībām krievu valodā un to dotēt ar stipendijām un grantiem studentiem un mācībspēkiem, kuri vēlas studēt un studentus mācīt brīvā zemē. Reizē ar stingriem vīzu ierobežojumiem režīma pakalpiņiem un rokaspušiem mums būtu jāatver durvis citiem viesiem no Krievijas. Jo vairāk Putins cenšas demonizēt Rietumus kā piespiedu homoseksualisma un neonacisma perēkli, jo svarīgāk krieviem pierādīt, ka viņu valdība melo.

Mums jāievieš sapīgas sankcijas pret Kremli un jāveltī vairāk no saviem ierobežotajiem līdzekļiem mūsu sabiedroto aizstāvēšanai. Tomēr mums jābūt arī draudzīgiem un solidarīgiem ar krievu tautu, kaut gan man šķiet, ka daudziem šī mana vēsts nepatiks.

12. Saeimas vēlēšanas. Partijas, kandidāti un solījumi IV

SALLIJA BENFELDE

Nacionālā apvienība *Visu Latviju!*/TB/LNNK (NA) vārdos un programmā neapšaubāmi ir nacionāli un patriotiski noskaņota, jautājums vienīgi – kāds ir šis patriotisms, vai tas nerobežojas ar galēju nacionalismu un vai aiz tā reizēm neslēpjas pavisam praktiskas, savtīgas intereses. Šaubas par nesavtīgu darbošanos radījis Satversmes aizsardzības biroja (SAB) atteikums atļaut pieeju valsts noslēpumam augstākajā līmenī tieslietu ministrei Brokai (nesen bija spiesta demisionēt), un tāds pats atteikums vides aizsardzības un reģionālās attīstības (VARAM) ministram Romānam Naudiņam. Bijusi tieslietu ministre Saeimas vēlēšanās gan nekandidē, bet Naudiņš kandidē Vidzemē. Jautājumus par ieinteresētību lielas naudas aprītē, kas, iespējams, tiek aizsegta ar nacionāliem saukļiem, liek uzdot jautājumus par lietām, kuŗas saistītas ar maksātspējas administrātoru darbību un kuŗas iesaistīti NA politiķi.

Partija un cilvēki. NA vēlēšanās startē ar 7. numuru, un tās sarakstā visos piecos vēlēšanu apgabalos kopumā iekļauti 114 kandidāti. Rīgas vēlēšanu apgabalā ar pirmo

numuru kandidē pašreizējā kultūras ministre Dace Melbārde, Vidzemē pirmais sarakstā ir 11. Saeimas deputāts, NA līdzpriekšsēdis Raivis Dzintars, Latgalē – 11. Saeimas deputāte, juriste Inese Laizāne. Atkal apstiprinātais tieslietu ministrs un 11. Saeimas deputāts, NA līdzpriekšsēdis Gaidis Bērziņš ir pirmais Kurzemē, bet Zemgalē kandidāts ar pirmo numuru ir TV24 raidījumu vadītājs, Okupācijas muzeja Vēstures un zinātnes komisijas priekšsēdis, Latvijas okupācijas izpētes biedrības valdes loceklis, vēstures zinātnu doktors Edvīns Šnore.

Deputātu kandidāti ar pirmo numuru visos vēlēšanu apgabalos ir sabiedrībā vairāk vai mazāk zināmi cilvēki, un vairāki no viņiem ir populāri un tiek augstu vērtēti Latvijā. Piemēram, kultūras ministre Dace Melbārde sabiedrībā kopumā tiek vērtēta pozitīvi, atzinīgi novērtēts arī Edvīna Šnores veikums – viņš ir dokumentālās filmas „Padomju stāsts” (*Soviet Story*) autors un režisors. NA atbalstītāji pozitīvi vērtē arī Raivi Dzintaru un plašai sabiedrībai gan mazāk zināmo Inesi Laizāni. Vispretrunīgākā persona vēlēšanu apgabalā sarakstā pirmo kandidātu piecniekā ir Gaidis Bērziņš, jurists, Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes lektors un NA līdzpriekšsēdis, jo jautājumos par maksātspējas administrātoru darbošanos viņa nostāja ir bijusi visai izvairīga. Kā zināms, NA val-

des loceklis un ģenerālsēkretārs Aigars Lūsis bija sertificēts maksātspējas procesu administrātors un šo amatu pameta tikai pēc tam, kad plašsaziņas līdzekļos vairākkārt publiski izskanēja šaubas par NA vadītāju patiesajām interesēm.

Rīgas vēlēšanu apgabalā sarakstā. Rīgas vēlēšanu apgabalā, kā jau minēts, ar pirmo numuru startē pašreizējā kultūras ministre **Dace Melbārde**. Iesaistoties politikā, viņa bija bezpartijiska un partijā iestājās tikai vēlāk. Melbārdei ir gan sociālo zinātņu maģistra grāds sabiedrības vadībā, gan mākslas maģistra grāds kultūras teorijas, administrācijas un vēstures specialitātē. Viņa ir arī UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas prezidente un Dziesmu un deju svētku padomes priekšsēde. Melbārde bija valsts sekretāra vietniece kultūrpolitikas jautājumos Latvijas Kultūras ministrijā līdz 2009. gadam. Nākamajos divos gados viņa bija Britu padomes pārstāvis Latvijā vadītāja, bet 2011. gadā kļuva par Kultūrizglītības un nemateriālā mantojuma centra direktori. 2013. gadā Melbārdei tika piešķirts ceturtais šķiras Triju Zvaigžņu ordenis.

Ar otro numuru Rīgas vēlēšanu apgabalā startē jurists, 11. Saeimas deputāts, Saeimas sekretārs un NA valdes loceklis **Dzintars Rasnačs**. Politikā Rasnačs darbojas kopš Tautas frontes laikiem, ilgus gadus bija TB/LNNK biedrs. Bijis tieslietu

ministrs no 1995. līdz 1998. gadam, ievēlēts vairākas Saeimās. Trešais Rīgas vēlēšanu apgabalā sarakstā ir 11. Saeimas deputāts, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas parlamentārais sekretārs **Einārs Cilinskis**. Bija ministrs VARAM no 2014. gada janvāra līdz martam. Amatu zaudēja, izlemjot piedalīties Leģionāru piemiņas dienas sarīkojumos pretēji Ministru kabineta lēmumam to nedarīt. Pēc demisijas un cita ministra apstiprināšanas amatā Cilinskis atgriezās Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas parlamentārā sekretāra krēslā. Politikā Cilinskis iesaistījās Atmodas laika sākumā, ir viens no tiem Augstākās padomes deputātiem, kuŗi 1990. gada 4. maijā nobalsoja par Latvijas Neatkarības deklarāciju.

Ceturtais Rīgas sarakstā ir 11. Saeimas deputāts **Ilmārs Latkovskis**, bijušais žurnālists ar filozofa izglītību, politikā iesaistījās pirms 11. Saeimas ārkārtas vēlēšanām, kandidējot NA sarakstā. Piektajā vietā Rīgas vēlēšanu apgabalā sarakstā ir 11. Saeimas deputāte **Inguna Rībena**. Šī gada jūnijā viņa izstājās no Saeimas *Vienotības* frakcijas un arī no partijas *Vienotība*. Rībena bija 8. un 9. Saeimas deputāte no partijas *Jaunais laiks*, kultūras ministre E. Repšes valdībā no 2002. līdz 2004. gadam, 10. un 11. Saeimā ievēlēta no *Vienotības*.

Priekšvēlēšanu programma.

Savā programmā NA raksta, ka ir un būs uzticīga Satversmē ierakstītajam Latvijas valsts mērķim: garantēt latviešu nācijas, tās valodas un kultūras pastāvēšanu un attīstību cauri gadsimtiem. Nacionālās apvienības mērķi Latvijas simtgadē aptver visas galvenās nozares: atbalsts ģimenēm, nevienlīdzības mazināšana, ārlietas, valsts drošība, tautsaimniecība, reģionu attīstība, izglītība, kultūra, veselība un valsts pārvalde. Ģimenei un dzimtai NA pievērš īpašu uzmanību, piemēram, solot piemaksas pie pensijas atkarībā no bērnu skaita, zemākus nodokļus dzimtas un pašapdzīvotiem īpašumiem.

Lielu uzmanību NA pievērš latviešu valodai, piemēram, solot rūpēties par to, lai darba devējs nepamatoti nevarētu prasīt citu valodu zināšanas papildus latviešu valodai, un lai valsts izglītības iestādēs mācības notiktu tikai latviešu valodā. Programmā ierakstīts arī, ka tiks novērsta Latvijas atkarība no Krievijas enerģētiskā, finanču un nekustamā īpašuma jomā, aizsardzības budžets tiks palielināts līdz 2%, kā to prasa NATO. Kopumā programmā ir uzsvērtas nacionālās valsts intereses un drošība. Tāpat kā visās līdz šim apskatītajās (un vēl pārskatāmajās) partiju priekšvēlēšanu programmās, gan nav norādīti ne finansējuma avoti, ne veidi, kā palielināt katra iedzīvotāja un arī valsts ienākumus.

(Turpināts no 5. lpp.)

Bērna prāts vai pilnīgs neprāts?

Tāču gluži mierīgi gulēt vēl nevaram vis. Pirmkārt, ja Krievija izdomātu arī Latvijā vai Igaunijā pamēģināt “mazo zaļo cilvēciņu” stratēģiju un, teiksim, šie cilvēciņi sagrābtu pašvaldības ēkas Zilupē un Rēzeknē un tur pavēstītu par jaunās “republikas” izveidošanu, – nav pilnīgi skaidrs, vai NATO to uzskatītu par pietiekamu iemeslu slavenā NATO līguma 5. panta iedarbināšanai, jo vairāk tāpēc, ka Krievija kārtējo reizi varētu apgalvot, ka tai ar notiekošo nav nekāda sakara. Šāda iespēja tomēr ir maz-

ticama, jo kā nekā esam NATO dalībvalsts, bet izslēgt to pavisam arī nevaram. Ludzā uzradušies aktīvistu, kuŗiem padomā esot savas “republikas” izveidošana, un Latvijas Drošības policija pirmo reizi Latvijas vēsturē ir uzsākusi kriminālprocesu saistībā ar terorismu.

Otrkārt, ir jādama arī par **iekšpolitiku**. Joprojām populārākā politiskā partija mūsu valstī ir *Saskaņas centrs* (SC), kuŗam par konfliktu Ukrainā nekas neesot sakāms. Rīgas pilsētas galva Nils Ušakovs (SC) jau ir paguvjis viesoties Mas-

kavā, lai, kā pats skaidro, nodrošinātu, ka pēc tam, kad būs beidzies Krievijas embargo pret pārtikas precēm no Eiropas Savienības, tā dēvētie Rīgas kioski (*rižskije dvoriki*) Krievijas galvaspilsētas universālveikalos joprojām būtu un paliktu. Pēc plašsaziņas līdzekļos rakstītā, Ušakovs esot ticis ar augstām amatpersonām, tostarp ar Krievijas premjermministru Dmitriju Medvedevu, Krievijas pareizticīgās Baznīcas patriarchy Kirilu, Krievijas Federācijas padomes priekšsēdi Valentīnu Matvijenko

un Maskavas pilsētas galvu Sergeju Sobjaninu. Varam būt pilnīgi pārliecināti, ka Latvijas Republikas galvaspilsētas domes priekšsēdis saviem Krievijas kollegām ne reizi neieteicās, ka Krievijas rīcība Ukrainā un ne tikai tur viņam ir absolūti nepieņemama. Piedevām gaidāmajās Saeimas vēlēšanās *Saskaņas centram* uz papēžiem mēs Tātnas Ždanokas *Latvijas krievu savienība*, kas jau ir paguvusi noslēgt tādu pašu “sadarbības līgumu” ar teroristiem Ukrainā, kāds pašam SC jau sen noslēgts ar cara Vladi-

mira diktatorisko partiju *Vienoti Krievijai*. Patlaban aptaujas liecina, ka Ždanokas savienībai īpaši lielu cerību pārvarēt piecu procentu balsu barjēru nav, taču izslēgt šādu iespēju nevar, jo pēc citām aptaujām noprotams, cik satriecoši liels procents mūsu valsts iedzīvotāju uz vārda tic Krievijas televīzijas propagandai.

Nezinu, vai Vladimirs Putins ir tikai ļauns vai tikai traks. Šā vai tā, nekas labs tas nav, taču, ja mūsu valstī ir politiski spēki, kuŗi būtībā Putinu atbalsta, – tas ir vēl sliktāk.

LĀSMA ĢIBIETE

No 11. augusta līdz mēneša beigām Latvijas Universitātes (LU) Valodu centrā notika latviešu valodas kursi, kuŗos piedalījās arī kāda doktorantūras studente no Ungārijas. Viņas vārds ir Beatrise Telģeši (*Beatrix Tölgyesi*). Latviešu valodas pamatus jaunie ir apguvusi, vairākus gadus studējot Budapeštas universitātes (*Eötvös Loránd Tudományegyetem*) Humānitāro zinātņu fakultātē. Ar Beatrisi tikāmies Ungārijas nacionālajos svētkos jeb Svētā Ištvaņa piemiņas dienā – 20. augustā – Rīgā, un visa mūsu saruna notika latviešu valodā, ko viņa pārzina patiesi augstā līmenī.

Beatrise, vispirms pastāsti, lūdzu, kad un kā tu sāki mācīties latviešu valodu!

Valodu sāku mācīties 2006. gadā Budapeštas universitātē. Mana pirmā pedagoge bija Inese Vasiļjeva (tagad: Inese Muchka – L.Ģ.), kuŗai latviešu valoda ir dzimtā valoda.

Laika gaitā esmu mācījusies vairākas valodas, taču dažas no tām ne īpaši daudz, turklāt nerēgulāri. Bet latviešu valodu šī gada sākumā pēc ilgāka pārtraukuma nolēmu pamatīgi atkārtot un kārtīgi iemācīties, lai būtu kāds rezultāts un es varētu valodu lietot. Pirmais solis bija gramatikas atkaršana. To darīju patstāvīgi. Ungārijā pašlaik nav iespēju mācīties latviešu valodu, jo nav lektora, kuŗš to mācītu un kuŗam latviešu valoda būtu dzimtā valoda. Tātad mācījos gramatiku, tīmeklī klausījos „Latvijas Radio 1”, turpat, tīmeklī, arī sameklēju grāmatas, kuŗas var lejupielādēt. Atradu gan tikai dažas – Andreja Upīša un Annas Brigaderes, taču šo rakstnieku darbi man bija pārāk sarežģīti. Arī Budapeštas universitātes bibliotēkā ir maz latviešu grāmatu. Ir, piemēram, dažas pasakas. Ja salīdzinātu – grāmatu lietuviešu valodā ir daudz vairāk.

Kā tu, dzīvojot Ungārijā, atrisināji problēmu ar lasāmvielu?

Tīmeklī atradu vietni www.lang-8.com, un, tajā reģistrējoties, norādīju, ka mana dzimtā valoda ir ungāru valoda un cilvēkiem varu palīdzēt apgūt šo valodu, savukārt es vēlētos padziļināti apgūt latviešu valodu. Šajā vietnē

ir iespēja ievietot pašas rakstītos tekstus, lai kāds cits, kam valoda, kuŗā teksti rakstīti, ir dzimtā, tos varētu izlasīt un izlabot kļūdas. Respektīvi, šādā veidā cilvēki krāj punktus. Turpat tīmekļa vietnē man kāds ieteica izlasīt Viļa Lāča romānu „Zvejnieka dēls”. Šo grāmatu es biju lasījusi jau iepriekš, taču ungāriski, jo tā ir tulkota. Man mājās ir cits Viļa Lāča darbs – „Vētra”, arī ungāru valodā. Tad es iedomājos, ja jau man mājās tā grāmata ir, kāpēc nepamēģināt un neizlasīt abus variantus! Tīmeklī romānu atradu latviešu valodā un darīju tā: lasīju latviski, bet, kad kaut kas nebija skaidrs, skatījos ungāru tulkojumā. Ik pa brīdīm gan konstatēju, ka ungāru valodā dažviet ir pavisam cits teksts nekā oriģinālā, arī personu vārdi pārveidoti īpatnēji, pēc fonētiskā principa.

Tas ir tāpēc, ka ungāru valodā darbs tulkots nevis no latviešu, bet gan no krievu valodas.

Jā, tas ir tulkots no starpniekvalodas – no krievu valodas. Tāpat ir ar Annas Sakses romānu „Pret kalnu” un Viktora Lagzdiņa detektīvu „Nakts „Mežāžos””.

Atgriezīsimies pie latviešu valodas studijām. Lūdzu, pastāsti par kursiem, kuŗos tu mācīies!

Mūsu pedagoge ir Inta Lismane. Grupā esam četri cilvēki, katrs pārstāvam citu valsti: Kanadu, Austrāliju, Franciju un Ungāriju. Cilvēks no Kanadas strādā Latvijā, viņš Starptautiskajā skolā māca matemātiku. Līdzīgi ir arī ar francūzi – viņš strādā Francijas Republikas vēstniecībā Latvijā. Vienīgais, kas mūsu grupā patiešām ir latvietis, ir puisis no Austrālijas.

Mūsu grupa valodu apgūst B1 līmenī, kaut gan skolotājas ieskatā mana valodas prasme jau atbilst C līmenim. Plānoju pirms atgriešanās Ungārijā nokārtot latviešu valodas eksāmenu C1 līmenī.

Kas, mācoties latviešu valodu, tev šķiet visgrūtākais?

Darbības vārdi! Īpaši sarežģīti ir tagadnes un pagātnes laiki otrajā konjugācijā. Tas tāpēc, ka bieži vien nav nekādas atšķirības, piemēram, teikumos „es studēju šodien” un „es studēju vakar” vārds „studēju” neatšķiras ne rakstībā, ne izrunā. Tāpat zi-

Ar mīlestību pret latviešu valodu un literātūru

Ungāriete Beatrise Telģeši ne tikai perfekti prot latviešu valodu, bet arī plāno nākotnē tulkot latviešu literātūras darbus ungāru valodā. Pirmais solis jau ir sperts – pirms vairākiem gadiem Ungārijā izdotas Zentas Mauriņas esejas latviešu un paralēli ungāru valodā. Nelielā grāmatīņa noder par mācību līdzekli studentiem, kuŗi apgūst latviešu valodu un literātūru // Foto: Lāsma Ģibiete

nāmas grūtības ir ar pirmās konjugācijas vārdiem, jo locīti tie mainās. Piemēram, vārds „pūst”. Tātad: pūst – pūšu – pūta.

Bet kā ir ar līdzskaņu miju? Nav grūti?

Jā, līdzskaņu mija arī ir sarežģīta, bet ne tik ļoti kā darbības vārdi! Pie tās pēc kāda laika var pierast. Es zinu, ka vārdam „vīrietis” ģenitīva forma būs „vīrieša”, nevis „vīrieta”. (*Smaida.*)

Tavas valodas zināšanas patiesi var apskaust. Vai ar latviešu valodu tev ir nākotnes plāni?

Pašlaik man ir doma labāk iepazīt latviešu literātūru un tulkot, bet tas ir atkarīgs no nākotnes iespējām. Otrā ideja būtu izveidot specifisku vārdnīcu lietuviešu un latviešu valodā, kur iekļauti vārdi, kas sastopami abās šajās baltu valodās, bet ir atšķirīgu nozīmi. Piemēram, vārds „bauda” lietuviski nozīmē „sods”; vārds „spalva” lietuviski ir „krāsa”; vārds „taure” lietuviski – „glāze”. Ir arī ļoti līdzīgi vārdi, bet ar dažādu nozīmi. Vārds „burts” – lietuviski skan „burtas”, bet nozīme ir „burvestība”. Vēl var, piemēram, minēt vārdu „riebums”, - lietuviski saka „riebas”, kas nozīmē – „taukains”.

Tu pieminēji tulkošanu. Tev jau ir zināma pieredze un ne tikai saistībā ar latviešu valodu.

Mans pirmais patstāvīgais darbs bija tulkojums no lietuviešu valodas uz ungāru valodu.

Tulkoju Tomasa Venčlovas (*Tomas Venclova*) grāmatu „Viļņa – Eiropas pilsēta”. Neparasti, ka lietuviešu valodā šī grāmata nemaz nav izdota, bet ir vāciski un tagad varbūt vēl kādā valodā. Es ungāriski tulkoju no manuškripta, un darbu vadīja profesors Endre Bojtārs (*Endre Bojtár*).

Esmu arī tulkojusi grāmatu no krievu valodas ungāriski. Tas bija Adiles Abasgli (*Адиле Абасцгылы*) darbs „Mana dzimtene Abhāzija”. Vēl no krievu valodas ungāriski iztulkoju darbu „Īsti stāsti par ungāriem un krieviem”. Šo grāmatu tulkojām divatā, un to izdeva Ungārijas banka „OTP”. Pēc tam bija latviešu rakstnieces Zentas Mauriņas eseju tulkojums ungāru valodā. Grāmata ir bilingvāla, tās nosaukums – „Zenta Maurina ēlete és esszéi// Zenta Mauriņa – viņas dzīve un esejas”. Darbu izdeva Rietumungārijas universitātes izdevniecība.

Vēl esmu piedalījusies lietuviešu – ungāru vārdnīcas veidošanā, tās sastādītājs ir profesors Endre Bojtārs.

Jā, darbu saraksts tik jaunam cilvēkam, kāda esi tu, patiesi ir ievērojams. Cik valodu tu pārzini?

Skolas laikā apguvu angļu un vācu valodu. Tālāk ģimnazijā papildus minētajām sāku mācīties arī lietuviešu un krievu valodu. Studējot Budapeštas univer-

sitātē, turpināju lietuviešu un krievu valodas mācības, mazliet pamēģināju arī franču valodu, bet no pašiem pamatiem sāku studēt latviešu un poļu valodu. Tagad sarunāties varu visās nosauktajās valodās, izņemot franču valodu.

Jā, iespaidīgi! Ko tu studēji Budapeštas universitātē?

Studēju ungāru un krievu filoloģiju. Šobrīd esmu doktorantūrā, bet man ir akadēmiskais atvaļinājums. Līdzko atgriezīšos Budapeštā, atkal vajadzēs kravāt somas, jo nesen dabūju stipendiju un došos uz Glāzgovu.

Kāda ungāru studentiem varētu būt motivācija apgūt latviešu valodu?

Ne jau daudzi ungāri izvēlas mācīties latviešu valodu, bet uzreiz jāsaka – arī Latvijā ne visi runā latviski. Taču Latvija ir Eiropas Savienības valsts un latviešu valoda – Eiropas Savienības oficiālā valoda. Ungārija un Latvija Eiropas Savienībā iestājas vienā dienā – 2004. gada 1. maijā, un tas nozīmē, ka kontaktu ekonomikā, kultūrā, izglītībā un citās jomās kļūst vai, pareizāk sakot, jau ir arvien vairāk. Daudziem man pazīstamiem cilvēkiem ir draugi starp latviešiem un lietuviešiem. Agrāk nekas tāds nebūtu bijis iespējams.

Mums, filologiem, baltu valodas šķiet ļoti interesantas. Interesantas tās ir arī zinātniekiem, kuŗi pēti indoeiropiešu vai somugru valodu saimes valodas.

Vai valodu apgūvē tevi saista arī kāda cita iespēja tās izmantot?

Jā. Angļu valodā es rakstu blogu par tagadnes notikumiem bijušās Padomju Savienības republikās, arī par Latviju. Blogs atrodams tīmeklī – www.postsovietstates.com.

Kad mūsu valsts 2011.gadā prezidēja Eiropas Savienības Padomē, es biju praktikante Ungārijas Ārlietu ministrijā. Mans pienākumos ietilpa sadarbība ministru līmenī ar delegācijām no Lietuvas. Protams, tai laikā redzēju arī Latvijas ministrus, taču ar viņiem strādāja cits cilvēks.

Paldies par sarunu! Lai izdodas iecerētais, un uz drīzu tikšanās atkal Rīgā!

Tradicionālais un netradicionālais garīgā mūzikā

(Turpināts no 6. lpp.)

Richards Dubra. Rekordists. Neviens no latviešu komponistiem šogad nav tik daudz atskaņots kā viņš. Taču daudzums ne vienmēr ir vienādojams ar labumu. To varēja saklausīt garā, izvērstā kompozīcijā *My Soul Doth Magnify The Lord*. Daudz tukšu, lieku posmu, kuŗos doma pati sevi apēd. Nedrīkst tik ilgi atkārtot vienu noskaņu. Tā iznīcina visu labo, kas bijis pirms tam. Kā parasti, autors netiek galā ar beigām. Divi fināli, kuŗi liecina, ka nupat jau ir par daudz. Cik jauki un lakoniski ir viņa

paša nelielie sakrālie sacerējumi katoļu rituāliem. Kas liek autoram spiest no sevis ārā pēdējo dzīvības sulu? Vai tā ir laikmeta zīme? Pērts un kāds pazīstams latviešu komponists arī savas lielformas noved līdz stundai. Gandrīz kā Mālers savas simfonijas. Lūdzu mani atvainot, bet laikam mani pārmetumi ir subjektīvi. Man patīk īsums, koncentrēta. Bet katrs dara to, ko atzīst par labu. *Never mind!*

Par gaŗumiem runājot, 30. augusta Rīgas Doma koncertā poļu mūsdienu slavenība Kšištofs Pen-

dereckis, kopā ar kundzi ieradies personiski, apliecināja, ka īsi izteikties viņš laikam vairs neprot. Īsums pazudis kopā ar viņa 60. gadu pieteikumu - spožo avangardismu poļu gaumē. 70. gadi nāca ar „jaunu apskaidrību”, atgriezties pie romantisma un renesanses avotiem. Penderecka 60. gados sacerētās sonori aleatorās kompozīcijas aizdzina miegu daudziem Austrumeiropas, arī Latvijas komponistiem, bet tālākais Penderecka daiļrades gājums ir Bruknera – Mālera – Palestrīnas (17. gs.) mūzikas

iespaidots. Daudzi nožēloja šo atteikšanos no jaunības ideāliem, taču komponists joprojām pacietīgi soļoja romantiķu kolonnā.

Rīgā atskaņoja Penderecka *Te Deum*, ko autors veltījis Krakovas kardinālam, vēlākajam pāvestam. Salīdzināt ar Dubras tāda paša nosaukuma darbu nevar, jo Dubras kompozīcija man šķita mūzikālā un garīgā lādiņa ziņā pārāka par poļu lielmeistara darbu. Pendereckis diezin kādēļ solistu partijas bija uzticējis krievu solistiem, baltkrievu diri-

ģentam, kuŗi varēja būt precīzāki un mūzikālāki. Mūsu solistiem varbūt nav tik lielu, kuplu, dažkārt pārmēru kuplu balsu, taču tāda mūzika viņiem nesaģādātu ne mazākās grūtības. Bet – izvēle komponista ziņā. Nezin kādēļ tad ievajadzējās Valsts akadēmiskā koŗa „Latvija” un LNSO. Varēja uzaicināt no Minskas Baltkrievijas Lukašenko vārdā nosaukto koŗa kapellu un orķestri. Kas tā būtu par buķeti! Bet, vai pats komponists bija apmierināts ar atskaņojumu, nezīnu. Netiku viņam klāt...

LATVIJAI VĒRTĪGS PORTFELIS

Valdis Dombrovskis ieņems ietekmīgo Eiropas Komisijas viceprezidenta amatu eiro un sociālā dialoga jautājumos

10. septembrī Eiropas Komisijas prezidenta kandidāts Žans Klods Junkers (*Jean-Claude Juncker*) nāca klajā ar savu piedāvājumu Eiropas komisāru portfeli sadalījumam. Atbilstoši Ž. K. Junkera piedāvājumam Latvijas izvirzītais Eiropas komisāra kandidāts Valdis Dombrovskis ieņems ietekmīgo Eiropas Komisijas viceprezidenta amatu – vienu no septiņiem, un viņa amats sauksies – Eiro un sociālā dialoga komisārs. Valža Dombrovskā pārraudzībā būs ekonomikas un monetārās savienības jeb eirozonas jautājumi, nodokļu un muitas jautājumi, finanču stabilitātes jautājumi, sociālais dialogs, kā arī vairākas citas atbildības jomas.

Drīz pēc amatu sadalījuma publiskošanas, tiekoties ar Latvijas žurnālistu grupu – ap 20 avīžu, radio un TV korespondentiem, kuŗu vidū bija arī *Laika* un *Brīvās Latvijas* redaktore, Valdis Dombrovskis sacīja: “Junkera kunga piedāvātais Eiropas Komisijas viceprezidenta amats ir gan liels gods, gan arī liela atbildība. Šajā darbā būs jārisina jautājumi, kas ir vistiešāk saistīti ar finanču stabilitāti un ekonomikas izaugsmi. Nākamajos piecos gados būtiskākais ir nodrošināt ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi un jaunu darbavietu radīšanu. Jānovērš riska faktori, kas var ievirzīt Eiropas ekonomiku ilgstošā ļoti lēnas izaugsmes un pat stagnācijas scēnārijā. Atslēgas vārds ir konkurētspēja, kas aktuāla visām dalībvalstīm, tostarp Latvijai, kas daudz paveikusi tautsaimniecības pārstrukturēšanā pēdējos gados un vairākās pozīcijās uzrāda straujāko izaugsmi ES. Ir jāstiprina gan visas Eiropas savienības, gan arī atsevišķu valstu konkurētspēja. Jāstiprina ES iekšējais tirgus, jāisteno nepieciešamās strukturālās reformas ES dalībvalstīs. Svarīgi ir arī nodrošināt, lai ekonomiskās izaugsmes augļus sajustu visi ES iedzīvotāji, mazinot ienākumu nevienlīdzību starp ES dalībvalstīm, kā arī pašās dalībvalstīs. Esmu gatavs risināt šos jautājumus, strādājot ciešā kon-

Valdis Dombrovskis, tiekoties ar Latvijas žurnālistiem Briselē, pie Eiropas parlamenta ēkas // Foto: Ligita Kovtuna

taktā ar atbildīgajiem komisāriem, un darīt visu nepieciešamo, lai nodrošinātu ES finančiālo stabilitāti un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi.”

Savukārt Ž. K. Junkers, iepazīstinot ar savu jaunizveidoto komandu, sacīja: „Esmu portfeli piešķīris cilvēkiem, nevis valstīm. (...) Viceprezidenti (...) ir pieredzējuši Eiropas politikas pārzinātāji vai premjēri, kuŗiem ir pieredze valdību vadīšanā. Viņi cīnīsies pret birokratizāciju, un ir jāizmanto bijušo premjēru pieredze darba koordinēšanā un vadīšanā. (...) Viceprezidenti būs darba organizētāji, komandas vadītāji (*team leaders*), nevis priekšnieki. Viņi strādās komandā kopā ar komisāriem. (...) Dombrovskis izveda savu valsti no bīstamas situācijas un būs atbildīgs par eiro un sociālo politiku.”

Vispirms gan V. Dombrovskim būs jānokārto „eksāmens”, proti, rakstveidā jāatbild uz pieciem jautājumiem par savas at-

bildības jomas pārzināšanu un arī par morālo stāju. Pēc tam notiks publiska noklausīšanās, kuŗā Dombrovskim trīs stundas būs jāatbild uz deputātu jautājumiem. Droši vien tostarp arī uz politisko konkurentu provokātiem vaicājumiem. „Aizkulisu dzīvē” arī Eiroparlamentā ir aktuāla, te tiek apspriesta arī Junkera (59) kaislība uz vīnu un šampanieti, gan piebilstot, ka viņam nevienam nevajag pārliecināt par savu pozīciju un spējam, – galu galā Junkers 17 gadus bijis plaukstošas un ziedošas valsts Luksemburgas valdības vadītājs un pie sava jaunā amata ticis ar pārliecinošu atbalstu eiroparlamentāriešu vidū. Politikas veterāns ar savu labo reputāciju var taču atļauties kādu nelielu atkāpīti no perfekcijas. Nav nekāds noslēpums, ka arī Dombrovskā lauciņā tiek iemests pa akmeņiem sakarā ar viņa dzīvesbiedres darījumiem nekustamo īpašumu biznesā. Eiroparlamenta darbinieki gan zina stāstīt, ka

deputātu pastkastītēs „aprunājošas” vēstules un ziņojumi nesot nekas neparasts. Kā jau tas citkārt notiek, kad uz spēles ir likti augsti amati.

Katrā ziņā mūsu Valdis Dombrovskis ir politiska figūra, ar ko Eiropā reķinās. Apliecinājumus varējam savām acīm skatīt laikraksta *European Voice* 4. septembra numurā, kur Dombrovskis līdz ar kolleģu no Igaunijas Andrusu Ansipu iekļauts analitiku nosauktā grupā *The hard to ignore* jeb „nevar neņemt vērā”. Mūsu kaimiņš Ansips ieņems Digitālā vienotā tirgus komisāra posteni.

Kāds no mūsu valsts pārstāvja nokļūšanas augstajā Eiropas amatā būs labums Latvijai?

Latvijas pārstāvja atrašanās augstā amatā pats par sevi ir labums Latvijai – pirmām kārtām mūsu valsts atpazīstamības pēc. Turklāt, strādājot pēc jaunās kārtības, daudz vieglāk ir vienoties septiņiem cilvēkiem (lasi – viceprezidentiem) nekā divdes-

mit astoņu valstu pārstāvjiem. Tas, kā Latvijai nozīmīgi jautājumi tiks risināti Eiropas citadē, galvenokārt ir atkarīgs no mūsu pārstāvja personības. Vai Dombrovskis „eiropizēsies” līdzīgi kā Andris Piebalgs augstajā Eiropas amatā, rādīs laiks. (Starp citu – Piebalgs nule paziņojis par savu pievienošanos *Vienotībai*, lai gan pavasarī teicās to darīt pēc vēlēšanām. Piebalgs arī bildis, ka strauji nemitoties politika, vēl kādu laiku pavērošot, kas notiek.) Latvijā analitiki apspriēž V. Dombrovskā spējas un iespējas kā taupības politikas piekritējam un norāda uz trūkumiem sociālajā dialogā, tauta apspriēž viņa lielo algu jaunajā amatā...

Atbildot uz *Laika/BL* jautājumu par mūsu valsts astoņiem deputātiem Eiroparlamentā, kas pieslējušies astoņām politiskajām grupām (4 no *Vienotības* – lielākajai Eiropas Tautas partijai, 1 (A. Mamikins) – otrai lielākajai – EP sociālistu un demokrātu progresīvās alianses grupai, R. Zīle – Eiropas konservatīvo un reformistu politiskajā grupā, I. Grigule – Brīvības un tiesības demokrātijas Eiropas grupā, T. Ždanoka – *Žaļo* un Eiropas brīvās apvienības grupā.

V. Dombrovskis paskaidroja, ka teorētiski ir pat ļoti pozitīvi, ka Latvijas pārstāvji ir dažādās grupās, tādējādi radot iespēju savu kolleģu vidū proponēt Latvijas intereses. Protams, ja vien ikviens no viņiem to godprātīgi darītu. Kā zināms, Ždanoka pārliecinoši strādā pret Latviju, savukārt „zemniece” Iveta Grigule darbojas eiroskeptiķu grupā, kas pat Eiropas himnas atskaņošanas laikā pagriez muguru pret Eiropas karogu...

Eiropas komisāru kandidātu noklausīšanās Eiropas Parlamentā tiek plānota septembra beigās un oktobra sākumā, bet Eiropas Parlamenta balsojums par jaunās Eiropas Komisijas apstiprināšanu – oktobra otrā pusē. Paredzēts, ka jaunā Eiropas Komisija sāks darbu 1. novembrī.

Ligita Kovtuna

Trīsreiztrīs 2014 pārskats

LATVIJĀ – pirmais saiets notika Rucavā no 10. līdz 17. jūlijam Ineses Krūmiņas vadībā. Saietā bija 262 dalībnieki, no tiem ap 30 no ārzemēm, plūs 138 vietējie iedzīvotāji. Rucavas 3x3 apmeklēja un par to atzinīgi izteicās kultūras ministre Dace Melbārde. Otrais saiets notika Smiltēnē no 17. līdz 24. jūlijam. To vadīja Inese un Ainārs Grīnvaldi. Saietā bija 365 dalībnieki, 60 no tiem no ārzemēm, plūs 144 vietējie iedzīvotāji. Abos saietos bija daudz bērnu.

LIELBRITANIJĀ (angļu valodā) – nometne notika no 27. jūlija līdz 3. augustam, un to vadīja Ināra Harrison, Maija Lenik, Ingrida Dzeriņa, Jo Grīnberga, Dace Fisher un Rita Harrison.

Nometnē no 64 dalībniekiem 34 bija bērni.

ĪRIJĀ saiets notika no 10. līdz 17. augustam Ingunas un Imanāta Miežu vadībā. Saietā bija 127 dalībnieki, 47 no tiem bērni. Atsaucība bija ļoti liela – nepilnās sešās dienās pēc saieta izsludināšanas janvārī pieteicās maksimālais dalībnieku skaits. Saietā piedalījās un par to atzinīgi izteicās Gunta Robežniece, Kultūras ministrijas Sabiedrības integrācijas departamenta eksperte.

ASV – Gaŗezērā nometne notika no 10. līdz 17. augustam Maijas Zaeskas vadībā. Nometnē bija 148 dalībnieki, 45 no tiem bērni. Katskiļos nometne notika no 17. līdz 24. augustam, un to vadīja Helēna Viksniņa. No 130

dalībniekiem nometnē 10 bija bērni.

3x3 padomes – Latvijas 3x3 padomes (priekšsēde Inese Krūmiņa) sēdes notiek ik mēnesi pavasarī, vasarā un rudenī, pārējā gada laikā pēc vajadzības. Austrālijas 3x3 padomes (priekšsēdis Uldis Ozoliņš) sēde notiek 3x3 saieta laikā. ASV 3x3 padomes (priekšsēde Ingrida Jansone) sēde notiek rudenī. Šogad tā būs no 18. līdz 20. oktobrim, Klīvlāndē. Īrijas 3x3 padomes (priekšsēde Sandra Bondarevskā) sēdes notiek pēc vajadzības, parasti apmēram reizi mēnesī. Tapšanas stadijā ir 3x3 padome Lielbritānijā, kuŗas uzdevums būs organizēt nometnes/saietus latviešu valodā.

Tapšanas stadijā ir grāmata “3x3 Latvijā, 1990 – 2014”. Grāmata “3x3 ārpus Latvijas, 1981 – 2011, Pasaules mēroga kustība visu paaudžu latviešiem” iznāca 2013. gadā. To var lasīt 3x3 mājaslapā www.3x3.lv vai pasūtīt Rozes grāmatnīcā www.jr.lv

Pateicība LR Kultūras ministrijai (KM). To, ka 3x3 kustība ir nozīmīga latvietības saglabāšanai, ir atzinusi arī Latvijas valdība, kas šogad ar Kultūras ministrijas starpniecību ir iedalījusi nozīmīgu finančiālu atbalstu visām 3x3 nometnēm pasaulē. Atbalsts piesūķirts arī 2x2 nometnei.

Visām 3x3 ir kopīgi mērķi un kopīgas vadlīnijas, un visu nometņu vadītāji, lektori, meistari un citi darbinieki ziedo savu

laiku, enerģiju un talantus, veicot savus pienākumus bez finančiālas atlīdzības. Par to viņiem pienākas vislielākā pateicība.

Bezpeļņas organizācijas statuss 2014. gada vasarā tika piešķirts Latvijas 3x3 biedrībai. Līdz ar to firmas un indivīdi Latvijā savus ziedojumus 3x3 var atvilkt no peļņas nodokļa.

3x3 nometņu/saietu kopskaitis (kopš pirmās nometnes Gaŗezērā, 1981. gadā) 2014. gada rudenī ir 215, kopējais dalībnieku skaits – 31 245.

Informāciju par visām nometnēm skatiet www.3x3.lv.

Līga Ruperte,
PBLA Izglītības padomes priekšsēdes vietniece, globālā 3x3 koordinatore

Soms skatās uz Latviju

MĀRIS BRANCIS

Tā sauc somu žurnālista Jukas Rislaki (*Jukka Rislakki*) karikatūru izstādi Jelgavas Svētās Trīsvienības baznīcas torņa galerijā. Izstādi atklāja 5. septembrī.

Kopš 2002. gada Juka Rislaki dzīvo Jūrmalā un strādā Somijas laikrakstiem, vēstijot par notikumiem Baltijā. Latvijā Juka Rislaki pazīstams gan ar bezkompromisa rakstiem, ar trāpīgi formulētiem viedokļiem un komentāriem par politiskajām aktualitātēm žurnālā *Ir*, gan arī kā karikatūrists, kurš vēro un nevienu vien pakaitina ar saviem zīmējumiem strikti paustajiem uzskatiem par notikumiem Latvijas sabiedrībā un politikā.

Juka Rislaki dzimis 1945. gadā Somijā, ieguvis bakalaura gradu politiskajās zinātnēs. Sarakstījis vairākas grāmatas par vēstures jautājumiem, dažas no tām tulkojis angļu, latviešu un krievu valodā. Ieguvis trešo vietu Virdžīnijas Militārā institūta (*Virginia Military Institute*) izsludinātajā eseju konkursā par Auksto karu 2011.g. Viņš ir apbalvots ar Somijas Baltās Rozes ordeni, bet Latvijā – ar Atzinības krustu. Piemums izdotas arī divas Jukas Rislaki karikatūru grāmatas – “Ar pedāli grīdā” (2007) un “Pingvīnu un kraukšķu rokasgrāmata” (2009).

Juka Rislaki stāsta, ka zīmēšanu nav mācījies, zīmējis apsveikumus Ziemsvētkos vairāk sev par prieku. Vēlāk karikatūra kļuvis par viņa vaļasprieku.

Mākslā viņš ir amatieris. Karikatūrās jaušams, ka šīs līnijas nav vilkusis trenēta profesionāļa roka. Tās pat dažkārt liekas skolnieciski naivas. Iespējams, tāpēc

Juka Rislaki izstādes atklāšanā

Juka Rislaki ļoti noteikti pasaka savu viedokli, nostādāmie demokrātijas un taisnīguma pusē, izteikdams tautas (lasi: latviešu) viedokli. Tāpēc preses lasītāji un skatītāji labprāt gaida viņa skatījumu, komentāru tēlos un priecājas par to.

Jāuzsver, ka izstāde Jelgavā Jukam Rislaki ir pirmā, līdz šim neviens nav uzdrošinājies viņu uzaicināt uz šādu skati. Izstādes atklāšanas pēcpusdienā skatītāji ļoti labprāt aprunājās ar mākslinieku, uzdeva jautājumus un apsvēca viņu par ciemošanos mūsu pilsētā. Tas apliecina, ka arī

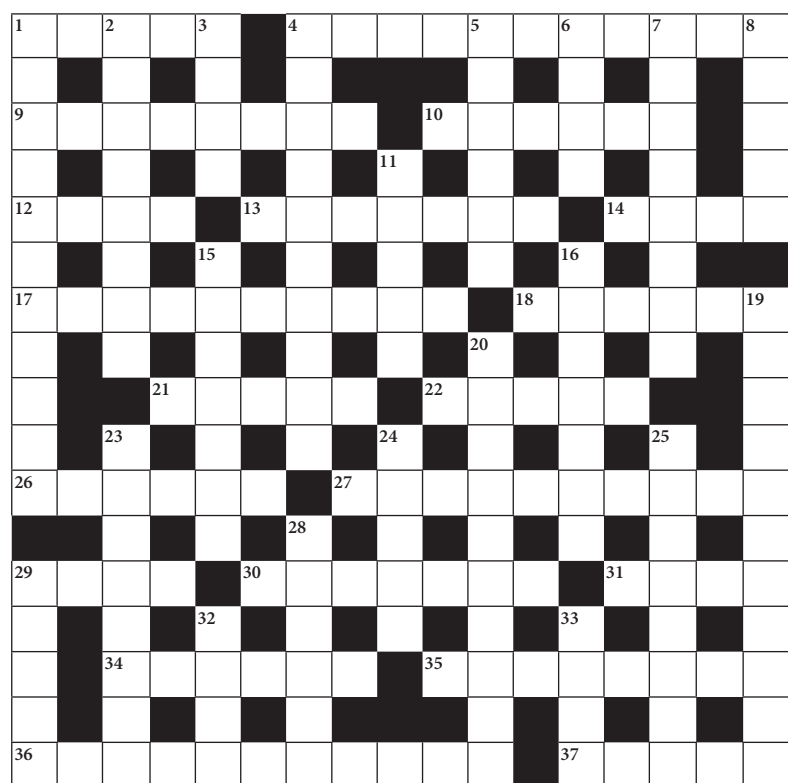
zīmējumiem piemīt zināms šarms, un varbūt tie tāpēc karikatūru vērotājam pat izraisa lielākus smieklus un vairo uzticēšanos autoram. Viņa acs ir ļoti vēriģa, uztverot notikuma būtību un paskatoties uz to no smieklīgās vai satiriskās puses. Detaļas ir izvēlētas precīzi, situācijas ir raksturīgas. Zīmējumi ir pilni asprātību. Jukas Rislaki karikatūras var būt arī visai indīgas. Sevišķi tas attiecas uz politiskajām norisēm Baltijas jūras šajā pusē.

Jelgavā viņam ir kupls cienītāju un draugu pulks un ka viņa karikatūras ir labi pazīstamas un iecienītas. Visi uzsvēra zīmējumu labsirdīgo raksturu un paša autora lielisko humora izjūtu. Juka Rislaki pasmejas, pazobojas un reizēm iekož, mīlēdam Latviju, kas viņam ir kļuvusi par otru dzimteni.

Izstādes atklāšanā bija ieradies arī jaunais Somijas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijā Olli Kantanens.

Sastādījusi DAIGA KALNS (ASV)

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 1. Apdzīvota vieta Dundagas novadā. 4. Dzejisks izteiksmes paņēmieni. 9. Govis. 10. Dārza ogas. 12. Sevišķi. 13. Teritorijas iedalījuma vienība Latvijas laukos. 14. Zemūdens klinšu grēda. 7. Literatūras un mākslas darbs, kurā izmantots īpašs izteiksmes līdzeklis. 18. Populāra sarīkojumu dejas. 21. Plaša teritorija, kurā dabas ainava papild-

nāta ar apstādījumiem. 22. Trauki tējas, kafijas dzeršanai. 26. Tārņveidīgo dzimtas putni. 27. Aisbergi. 29. Virieša vārds (nov.). 30. Kādas sistēmas pamatstruktūra. 31. Vitoli dzimtas lapu koks. 34. Otrpus. 35. Pretindes. 36. Ievadīt kāda skaņdarba, runas sākumu. 37. Dzirdes organi.

Stateniski. 1. Karaliste, monarhija. 2. Lidot; bēgt. 3. Dienvidame-

rikā mītoši papagaiļi. 4. Garšļaukus. 5. Tēls Raiņa pasaku lugā „Zelta zirgs”. 6. Aktrise, viena no latviešu skatuves „karalienēm” (1923-2012). 7. Spiežot mazināt apjomu. 8. Sena šķidrums mērvienība. 11. Pasta nodevas zīme. 15. Nodarbības laika īsināšanai. 16. Darīt zināmu (ko). 19. Sablīvēt. 20. Būt par cēloni (kāda) apjukšanai. 23. Vieta karaspēka apmācībām. 24. Darīt, padarīt. 25. Tekošs, viegli ritošs. 28. Izsaukmes vārds, kas mudina pārtraukt darbību. 29. Fakts, kas pierāda apsūdzētā nevainīgumu. 32. Sievietes vārds (okt.). 33. Neliels tās trauks ar vāku.

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 34) atrisinājums

Līmeniski. 1. Pulsts. 4. Rombs. 6. Kurante. 7. Piltene. 8. Mantis. 10. Leksikons. 13. Edisons. 15. Sēlpils. 17. Farss. 19. Kolektors. 20. Signatūra. 22. Apīņi. 23. Stipras. 26. Tirelis. 29. Reaktance. 30. Atlants. 31. Lesings. 32. Turneja. 33. Sauna. 34. Seims.

Stateniski. 1. Pulveņi. 2. Skeņers. 3. Partitūra. 4. Remonts. 5. Spināti. 7. Piēpe. 9. Ašugs. 11. Korektors. 12. Aligators. 14. Deponēt. 16. Lutriņi. 17. Ferma. 18. Stiķi. 21. Tiratrons. 23. Skola. 24. Indulis. 25. Sieksta. 26. Tecilas. 27. Lemings. 28. Stils.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Cēsu Jaunā sākumskola 1. septembrī otro mācību gadu uzsāka jaunās, plašākās telpās. Tā ir pirmā Latvijas Izglītības un zinātnes ministrijas akreditētā privātā mācību iestāde novadā, un to pirms gada nodibināja skolēnu vecāki no biedrības „Ģimenes izglītības centrs Cēsis”. Skolā mācās 40 bērni. Pēc vecāku iniciatīvas tajā ir atvērtas arī divas pirmsskolas grupas bērniem no 1,5 līdz 5 gadiem. 1. septembrī Rīgā durvis vēra skolas filiāle – Rīgas Jaunā sākumskola no 1. līdz 3. klasei.

Rēzeknes Augstskolai (RA) šajā mācību gadā LR Izglītības un zinātnes ministrija licencēja jaunu izglītības bakalaura studiju programmu „Sociālais darbs un sociālā rehabilitācija”. Tā tiks īstenota sadarbībā ar Šauļu Universitāti Lietuvā. Studentu uzņemšana šajā programmā notiek līdz 15. septembrim. Četros gados varēs apgūt studiju kursus socioloģijā, sociālā darba tehnoloģijās un metodēs, psiholoģijā un psihoterapijā, uzņēmējdarbībā u.c.

Jelgavas pilsētas slimnīcas teritorijā augusta nogalē atklāja pirmo Baby Box – Glābējsilīti Zemgales reģionā. Tās izveidošanas patronese ir operdziedātāja Evita Zālīte. Glābējsilītes ģenerālsponsors ir Ceļu būvniecības sabiedrība IGATE, kas piešķir 6230 eiro. Uzņēmums „Keim” uzdāvināja krāsas sienām, lai Glābējsilītes telpu padarītu ugunsdrošu, gaišu un saulainu. „Reklāmu darbnīca” palīdzēja ar vizuālo noformējumu. Kopš 2009. gada Latvijā izveidotas astoņas glābējsilītes – Rīgā, Ventspilī, Liepājā, Valmierā, Madonā, Rēzeknē, Daugavpilī un Jelgavā, un tajās līdz šim ievietoti 28 jaundzimušie.

Ķekavas tirdzniecības centrā „Liība” sadarbībā ar novada domes Sociālo dienestu norisinājās labdarības akcija. Iedzīvotāji saziņoja 400 noderīgas lietas skolai – apģērbus, apavus, rakstāmlietas, skolas somas maznodrošinātiem bērniem.

Jēkabpils Valsts ģimnazijā 1. septembrī atklāts jauns strītbola laukums, kas izveidots ar telekompanijas LMT finansiālu atbalstu. LMT pagājušajā gadā izsludināja konkursu „LMT Jēkabpils”, kurā bija iesniegts arī projekts par strītbola laukuma izveidi. Iedzīvotāju balsojumā šis projekts guvis lielāko punktu skaitu, tāpēc LMT tam piešķir 2000 latus. Papildus 3000 latus piešķir Jēkabpils pilsētas dome.

Daugavpilī no 13. septembra līdz 18. oktobrim notiks III Starptautiskais mūzikas un mākslas festivāls DAUGAVPILS ReStArt 2014. Festivālu rīko Daugavpils pilsētas domes Kultūras pārvalde sadarbībā ar Daugavpils Kultūras atbalsta biedrību, Mūzikas vidusskolu, Latviešu kultūras centru, Marka Rotko mākslas centru, Daugavpils reģiona mākslinieku asociāciju, Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzeju, Artilērijas pagrabieci, Daugavpils Mārtiņa Lutera katedrāli un Latgales Centrālo bibliotēku. Festivālu atbalsta Daugavpils pilsētas dome, Valsts Kultūrkapitāla fonds, Latgales reģiona attīstības aģentūra, Daugavpils Mūzikas vidusskola, Valsts SIA „Latvijas koncerti”, tāpēc tā programma būs daudzveidīga.

AS Ventspils Grain Terminal 1. septembrī nosūtījis ostas vēsturē lielāko kviešu kuģa partiju, – 76 606 tonnas Latvijas kviešu uzņēma Panamas kuģis *Santa Cruz* tālākai transportēšanai uz Tuvajiem Austrumiem. Rekordlielo kviešu kravu, kas līdzvērtīga 1100 piekrautiem dzelzceļa vagoniem, nosūtīja Latvijā lielākais graudu eksportētājs *Latraps*. Iepriekšējais rekords Ventspils ostā uzstādīts 2013. gadā, kad uz Irānu tika nosūtīta 71500 tonnu krava. *AS Ventspils Grain Terminal* Ventspils brīvostā darbojas kopš 2005. gada, ar 100% Kazahstānas kapitālu. Termināla caurlaides spēja – 1,5 miljoni tonnu graudu kravu gadā.

Daugavpilī, Marka Rotko mākslas centrā, 9. septembrī atklāja X Starptautisko mākslinieku rezidenci. Uz dalību pretendēja 60 mākslinieki, bet tika izraudzīti desmit – no Latvijas, Lielbritānijas, Austrālijas, Indijas, Ēģiptes. Māksliniekiem ir dažādi motīvi dalībai, bet visiem ir vēlme izbaudīt Marka Rotko dzimtenes gaisotni. Rezidences mākslinieki piedalīsies visos sarīkojumos, kuri notiks Rīgā un Daugavpilī projekta „Rīga 2014” ietvaros. Marka Rotko dzimšanas dienā, 25. septembrī, mākslas centrā notiks X Starptautiskās mākslinieku rezidences dalībnieku darbu skate.

Pierīgā – Babītes novada Piņķos svinīgi, piedaloties Babītes novada priekšsēdim Andrejam Ēncem, atklāja Kultūrizglības centru, kurā ir divas koncertzāles, bibliotēka (mazajiem bērniem iekārtota rotaļu istaba ar rotaļlietām un krāsainām grāmatām) un Babītes Mūzikas skola. Jaunā trīsstāvu ēka būs nozīmīgs Piņķu kultūras centrs.

Talsu tautas namā 10. un 11. septembrī notika Dzejas dienas ar dzejas lasījumiem latviešu, vācu, poļu un krievu valodā. Piedalījās gan Latvijas dzejnieki, gan viesi no ārvalstīm.

Jūrmalā 10. septembrī, ieskandinot Dzejas dienas, notika 5. konference „Jūrmala – Raiņa un Aspazijas pilsēta.” Jūrmalas Kultūras centrā grāmatu mīļotāji 11. septembrī bija aicināti uz jauno grāmatu tirdziņu, bet 12. septembrī – kāpās pie jūras, kur tika atklāta tēlnieka Kristapa Gulbja veidotā Raiņa priede.

Rēzeknē uzsākta Zaļās koka sinagogas restaurācija, ko īsteno Rēzeknes pilsētas dome. Šeit plānots izveidot koka arhitektūras un ebrēju kultūras mantojuma centru pilsētā.

Rēzeknē 29. septembrī Latgales vēstniecības GORS lielajā zālē notiks starptautiska konference „Innovācijas publiskajā sektorā: no idejas līdz darbībai”. Konferenci rīko Norvēģijas Karalistes vēstniecība Latvijā un Norvēģijas pašvaldību savienība sadarbībā ar Rēzeknes pilsētas domi, Latvijas Pašvaldību savienību, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju un *Innovation Norway*.

Isziņas sagatavojuši **Valija Berkina**

AICINĀM ATSAUKTIES!

Meklējam latviešu izcelsmes devējus jeb donorus 18-44 gadu vecumā ārstniecības nolūkos mūsu mazdēlam Magnusam Kaļiņam (Zemjānis).

Mūsu mīlais mazdēliņš slimo ar retu leukēmijas paveidu (JMML), kuŗa vienīgais ārstniecības veids ir kaula smadzeņu transplantācija (*Bone Marrow Transplant*).

Mūsu ģimene ļoti lūdz Jūs būt atsaucīgiem un palīdzēt Magnusam!

Ar join.bethematch.org (PROMO Code: Match4Magnus) starpniecību var bez maksas saņemt paraugu komplektu pa pastu, un līdz ar to Jūs varat izdarīt un nosūtīt vaiga gļotādas paraugu (*mouth swab*).

Ļoti lūdzam to darīt drīz, jo analīžu rezultāti jāgaida 6-8 nedēļas!

Dr. Jānis un Inta Zemjānis,
Ēriks un Anna Kaļiņš (Zemjāne),
Paulis, Jūlijs, Sarma, Liene un Aurora Zemjānis,
Kaļiņa un Jansonu ģimene Kanadā

PĒRK

PĒRKAM Meža īpašumus (neizstrādātus, izstrādātus un izcirtumus) var būt ar lauksaimniecības zemi. Cena no 700 - 10 000 EUR /1ha. Tālr.: 29771707

Sludinājumu un reklāmas
pieņemšanas punkts
internetā
www.307.lv

Brīvā Latvija
reklāmas cenas Latvijā
Cena - 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu
 - reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
 - Atkārtotot vienu un to pašu
 - reklāmu 3 reizes, - 15 % no parastās cenas.
 - Atkārtotot vienu un to pašu
 - reklāmu 4 reizes un vairāk, - 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSĻUDINĀJUMIEM:
 - 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU ĻUDINĀJUMS:
 - 50 eiro

Pasta adrese:
Ģertrūdes iela 27
Rīga, LV - 1011
Tālrunis + 371 67326761
Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:
Pirmdien – 9-17
Otrdien – 9-17
Piektdien – 9-15

SVEICAM
ĒMĪLU EGLĪTI,
mūsu ilggadējo draudzes priekšnieku,
95. DZIMŠANAS DIENĀ
ar Dieva vārdu:

*Nogurst jauneklī, un pagurst varoņi -
bet, kas cer uz Kungu,
atgūst spēku, ceļas spārnos kā ērgļi,
skrej un nepiekūst, iet un nepagurst.*
Jes. 40: 30.-31

Pateicībā par svētības pilno kalpošanu draudzei
un mūsu latviešu sabiedrībai
vēlam jubilāram arī turpmāk Dieva svētības gaitas

Mančesteras ev. luteriskā draudze
un mācītāja Gita Putce

Kundze gados steidzami
vēlas irēt 1 – 2 istabu dzīvokli
Rīgā mierīgai dzīvei,
bez sliktiem ieradumiem,
bez mājdzīvniekiem

Tālr.: +371 26417549,
67555512

Patriotisks latvietis
pērk latviešu gleznas un
latviešu porcelānu.

Zvaniet uz +1 312-730-7459
vai rakstiet uz
rob@johnsonblumberg.com

ZIEDOJUMI LAIKRAKSTAM – 2014. gada jūlijā un augustā

A. Jaunzems, Skiptonā; V. Bull, Eseksā; J.A. Dzītars, Halifaksā; O. A. Zariņš, Velsā; B. Kātiņa, Češirā; T. Kelk, Notinghamā; M. Čimāls, „Straumēnos”; M.Praulīņa, „Straumēnos”; E. Eglītis, Stokportā; A. Sinka, Banberijā; E. Robertsons, Kanterburijā.

Kopā - £ 355,40.

Liels paldies Latviešu nacionālaj padomei Lielbritānijā par £ 6500,- atbalstu laikraksta izdošanai.

Brīvās Latvijas izdevēji, redaktore un Lielbritānijas administratore izsaka visiem ziedotājiem sirsnīgu pateicību par mūsu laikrakstam sniegto atbalstu.

SĒRAS

Mūžībā pēkšņi aizsaukts
mūsu draudzes loceklis

RŪDOLFS KLĒĢERIS

Dzimis 1924. gada 15. martā Ierīkos, Latvijā,
miris 2014. gada 7. septembrī Oldenburgā, Vācijā

Sapni par dzimteni pagalvī likšu...

Miļā piemiņā viņu paturēs
**Ausma,
Oldenburgas latviešu ev. lut. draudze
un bērni**

Es Esmu augšāmcēlšanās un dzīvība. Kas tic uz mani, tas dzīvos, kaut arī viņš mirtu! /Jņ. 11:25/

Ar dziļām skumjām pieminam augustā mūžības ceļos
aizgājušo izcilo latviešu tēlnieku

ZIGFRIDU SAPIETI (02.01.1924 - 19.08.2014)

Pateicamies par viņa atstāto mantojumu Rofantas dievnāmā, ko joprojām rotā viņa brīnišķīgie latviskajās noskaņās radītie darbi: kastaņkokā veidotais altāra rotājums, no ozola kaltā kancele, no priedes un akmens veidotais kristāmtrauks un no ozola kaltie spuldzītuņi

Izsakām visdziļāko līdzjutību viņa ģimenei
un talanta cienītājiem

Apvienotā Lodonas latv. ev. lut un Miera draudze

SAGATAVOJIES RĪTDIENAI!

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

ZIŅAS • APSKATI • ARHĪVS • FOTO • VIDEO • MONITORINGS • DIGITALIZĀCIJA WWW.LETA.LV

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.
Izdevēji: Brīvās Latvijas izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Līgita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija – Ģertrūdes iela 27,
Rīga, LV-1011 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk.: 9-13)
Tālr. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis “Straumēni”, Catthorpe Manor, Catthorpe, Leics. LE17 6DF, England. Tālr. 01788823438, fakss 01788822441. Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas; pieņem rietumu abonementus, izņemot Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvniecība Anglijā: Terēze Bogdanova, 12a Freegroove Road, London N7 9JN, England, tālr.: 07788790952, e-pasts: terezebogdanova@inbox.lv

Abonementa maksa, sākot ar
2014. gada 1. janvāri:
Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 67 jeb 80 eiro; 12 mēnešiem GBP 128 jeb 149 eiro. Samaksu ar čeku, PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adresi sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Lielbritānijā par Latvijas gada abonementu GBP 40

Zviedrijā: 6 mēneši SEK 700 jeb 80 eiro; 12 mēneši SEK 1300 jeb 149 eiro. NAUDAS PĀRVEDUMI: LETTERNAS RIKSFÖRBUND I SVERIGE/BRĪVĀ LATVIJA (Wallingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 - 1). Tālr. : +46 8214425. Administrācija: Vija Freimane, e-pasts: freimanisv@yahoo.se, tālr. +46 8808815

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 149 eiro; 6 mēn. – 80 eiro; BL konts Lettische Gemeinschaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank Hamburg, BLZ 200 100 20, konts IBAN: DE94200100200271751204, BIC: PBNKDEFF. Adrese abonēšanas jautājumiem: Ivars Vētra, Mittelstr. 3, D-35415 Pohlheim, tālr. +49 6004 2801, e-pasts: ivetra@web.de. Cita informācija Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in Deutschland e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tālr. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citas Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 80 eiro; 12 mēnešiem 149 eiro. Naudas pārvedumi ar čeku uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem USD 110,-; 12 mēnešiem USD 205,-.

Latvijā: 6 mēnešiem Ls 20 (28 eiro), 12 mēnešiem Ls 34 (49 eiro).

Digitālā avīze - 49 eiro 12 mēnešiem
Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi maksā GBP 3 par 10 mm augstu vienslejiģā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) GBP 45. Zviedrijā – SEK 500.

Komerālie sludinājumi €6 par 1 slejas cm. Atlaides atkārtotām reklāmām.
Ar autora vārdu, inīcīāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA
Latvian Weekly Newspaper
published by the Latvian Publishers Association,
Ģertrudes iela 27, Rīga, LV-1011, Latvia.
Iespēst: SIA EVEKO, Rīgā

SPORTS SPORTS SPORTS

Artūrs Plēsnieks paceļ 383 kg

Latvijas svarcēlājs Artūrs Plēsnieks uzvarēja Maskavā starptautiskās sacensībās - Krievijas prezidenta kausa izcīņā. Svara katēgorijā līdz 105 kg Artūrs raušanā tika

galā ar 170 kg smagu stieni, bet grūšanā pieveica 213 kg smagumu, kas summā deva 383 kilogramus. Otrajā un trešajā vietā palikušos pretiniekus Plēsnieks apsteidza par vienu kilogramu.

Artūrs Plēsnieks ieguvis Krievijas prezidenta kausu un 3800 eiro prēmiju.

Šāvējiem zelts un bronza

Pasaules meistarsacīkstēs šaušanā ar gaisa pistoli 10 m distancē junioriem Spānijā Latvijas jaunie šāvēji izcīnīja divas medaļas. Komandu ieskaitē zeltu ieguva Lauris Strautmanis, Emīls Vasermanis un Kristaps Smilga – 1718 punkti, tuvāko sekotāju Ķīnu apsteidzot par četriem punktiem.

Uguns linijā. Lauris Strautmanis (pirmais no labās)

Individuāli kvalifikācijā Strautmanis ar 577 punktiem izcīnīja otro vietu, par trim punktiem atpaliekot vienīgi no vācieša Aleksandra Kindiga. Sekojošajā finālā uzvaru ar 199,1 punktu izcīnīja Kindigs, kuram tikai 0,4 punktus zaudēja Borams Čo no Dienvidkorejas, bet Strautmanis ar 177,8

punktiem ierindojās trešajā vietā. Finālam kvalificējās arī Vasermanis, kas ar 574 punktiem ieņēma septīto vietu, bet Smilga ar 567 punktiem ierindojās 25. vietā starp 65 sportistiem.

Vienības braucienā startē tūkstoši

Siguldā aizvadīts gada lielākais notikums pašmāju ritenbraucēšanā – 24. Latvijas Ritenbraucēju Vienības brauciens. Trīs dažādās distancēs startēja 5000 ritenbraucēju. Tas ir jauns sacensību rekords. Uzvaru 95 km sporta braucienā izcīnīja Māris Bogdanovičs, citā disciplīnā nepārspēts palika Arnis Pētersons, bet Tautas distancē

triumfs Raimonda Briča un Roberta Zulga tandemam. Ar savu klātieni velobraucienā pagodināja arī Latvijas Dzelzceļš prezidents Uģis Magonis un mūsu titulētā tāllēcēja Ineta Radēviča, kas deva starta signālu masveidīgajam Tautas braucienam.

Dāmu konkurencē ātrākā bija ridziniece Elina Sauka, apsteidzot Endiju Rutuli un Katrīnu Jauns-lavieti.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

LATVIJA RĪGAS EVANĢELISKĀS DRAUDZES ZIŅĀS

Ziedotās skolas somas nogādātas Rugāju pamatskolā. Jau trešo gadu pēc kārtas mūsu draudze veica lielisku ziedojumu akciju - jaunajiem pirmklasniekiem Rugāju pamatskolā Latgalē uzdevinājām skolas somas un nepieciešamo skolas rakstāmpiederumu un burtnīcu komplektu. Zinām, ka lauku ciemos apstākļi ir trūcīgi, un priecājamies jauniem skolēniem sniegt praktisku palīdzību skolas gaitu uzsākšanai. Mācītājs Klāvs Bērziņš un draudzes valdes locekle Dzintra Bungas mēroja ceļu uz Rugāju pagastu 1. septembra rītā, lai satiktos ar bērniem un novērotu jauno skolāsbērnu uzņemšanas sarīkojumu. Kāds no bērniem, Elizabete, par godu jaunajai somai arī noskaitīja pantiņu:

Savu somu tveņu,
Čakli vaļā veņu,
Daudz tur jauku lietu,
Mācīšos ar prieku!

Paldies visiem, kas ziedoja!

DIEVKALPOJUMI

Vecajā Sv. Ģertrūdes baznīcā 12. oktobrī dievkalpojums notiks **Metodistu baznīcā, Akas ielā 13, plkst. 13.** Par novembra un tālākiem dievkalpojumiem ziņosim drīz.

ANGLIJA

DVF nama kluba telpās otrdien, 23. septembrī, plkst. 13.30 (72 Queensborough Terrace, London, W2 3SH) tiks rādīta mākslas filma „Likteņa lidumnieki”. Pēc filmas - ieskats “Rīgas svētku 2014” norisē. Atspirdzinājumi. Ieeja par ziedojumiem.

Atvadišanās no Melitas Ķip-luks notiks 23. septembrī

Atvadišanās no augustā mūžības ceļos aizgājušās Melitas Ķip-luks notiks 23. septembrī *West Herts Crematorium – South Chapel*. Bēru ceremonija sāksies plkst. 11.40. Ziedu vietā bēru apmeklētāji tiek aicināti nodot ziedojumus labdarības organizācijai *Abbeyfield Society*, kuŗa nodrošina un pārrauga veco ļaužu aprūpes mājas, no kuŗām divās savus pēdējos divus dzīves gadus nodzīvoja Melita, saņemot lielisku atbalstu un aprūpi. Krematorijas

adrese: *West Herts Crematorium, High Elms Lane, Garston, Watford, Hertfordshire, WD25 0JS*. Bēru maltīte notiks *Noke Thistle Hotel, Watford Road, St Albans, AL2 3DS*

DVF Londonas nodaļas vana-džu kopa aicina uz saviesīgu pēcpusdienu svētdien, 28. septembrī, plkst. 16 DVF namā, 72 Queensborough Terrace, London, W2 3SH. Sarīkojumu kuplinās pianists Eduards Grieznieks. Kafijas galds un loterija. Ieeja par ziedojumiem. Visi tiek miļi gaidīti!

Literārā pēcpusdienu „Straumēnos”. Nosvinot šo literāro pēcpusdienu 35 gadu atceri, ceturtdien, **25. septembrī,** plkst. 15.05 sabiedriskais darbinieks Žano Mūsiņš runās par dzejnieku Andreju Pumpuru. Visi miļi aicināti. I.B. Birzgaļe

Latvijas vēstniecība Lielbritānijā ielūdz uz Latvijas vēstnieka Griekijā Ivāra Pundura izstādi „**FOTOGRAFIJAS NO GRIEKIJAS**”. Izstāde apskatāma no **16. līdz 25. septembrim** Londonā, Hellenic Centre, 16-18 Paddington Street, Marylebone, London W1U 5AS. Par centra darba laiku lūdzam sazināties pa tālr. 020 7487 5060

DVF nama kluba telpās otrdien, 23. septembrī, plkst. 13.30 (72 Queensborough Terrace, London, W2 3SH) tiks rādīta mākslas filma „Likteņa lidumnieki”. Pēc filmas - ieskats “Rīgas svētku 2014” norisē. Atspirdzinājumi. Ieeja par ziedojumiem.

DIEVKALPOJUMI APVIENOTAJĀ LONDONAS LATVIEŠU EV.LUT. UN MIERA DRAUDZĒ

Rofantā svētdien, 21. septembrī, plkst. 11.30 Rofantā, RH10 4NG, dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc dievkalpojuma Rofantas saimnieciskās sabiedrības sapulce.

Londonā svētdien, 28. septembrī, plkst. 11 Zviedru baznīcā, W1H 4AG, kopīgs dievkalpojums ar Zviedru draudzi angļu valodā.

VIDUSANGLIJAS DRAUDZĒ māc. V. Vāvere

Lesterā sestdien, 4. oktobrī, plkst. 14 Igaunu namā, 366 Fosse Road North, Leicester, LE3 5RS, Pļaujas svētku dievkalpojums.

Birminghamā svētdien, 12. oktobrī, plkst. 15 All Saints baznīcā, Kings Heath, B14 7RA, Pļaujas svētku dievkalpojums.

„Straumēnos” svētdien, 26. oktobrī, plkst. 10 Zaļajā zālē, Cathorpe Manor, Lilbourne Road, Catthorpe, Lutterworth, LE17 6DF, dievkalpojums.

„Mūsmājās” svētdien, 21. septembrī, plkst. 15 Priory Hill, Wolston, Coventry, CV8 3ZF, Pļaujas svētku dievkalpojums.

„Straumēnos” svētdien, 28. septembrī, plkst. 10 Zaļajā zālē, Cathorpe Manor, Lilbourne Road, Catthorpe, Lutterworth, LE17 6DF, Pļaujas svētku dievkalpojums.

LIDSAS DRAUDZE, māc. G. Putce:

Halifaksā svētdien, 28. septembrī, plkst. 14 8 Lord Str., HX1 5AE, DVF namā, Pļaujas svētkos: dievkalpojums ar dievgaldu, seko sarīkojums ar loteriju un kafijas galdu Daugavas Vanadzū izkārtojumā.

ZIEMEĻANGLIJAS-BRADFORDAS DRAUDZE, māc. G. Putce:

Bradfordā svētdien, 21. septembrī, plkst. 10.30 29 Great Horton Rd., BD7 1AA, Vācu baznīcā, dievkalpojums. Viesis arhibīskaps Elmārs Ernsts Rozītis. Pēc dievkalpojuma sadraudzīga tikšanās draudzes zālē. Visi miļi gaidīti.

Bradfordā svētdien, 5. oktobrī, plkst. 14 5 Clifton Villas, BD8 7BY, DVF namā, draudzes bazārs, būs loterija, dziesmas un kafijas galds.

MANČESTERAS DRAUDZĒ, māc. G. Putce

Voringtonā svētdien, 28. septembrī, plkst. 20 WA1 IXG, Market Gate, Holy Trinity Church, vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

AUSTRUMANGLIJAS DRAUDZĒ, māc. V. Vāvere

Mansfildā sestdien, 4. oktobrī, plkst. 11 St.Peters's and St.Paul's Church, Mansfield, NG18 1AP, Pļaujas svētku dievkalpojums.

Derbijā svētdien, 5. oktobrī, plkst. 12 Chapel of St.Mary on the Bridge, Derby, DE1 3AT, Pļaujas svētku dievkalpojums.

Notinghamā svētdien, 5. ok-

tobrī, plkst. 15 Trinity Lutheran Church, 67 Homefield Road, Aspley, NG8 5GH, Pļaujas svētku dievkalpojums.

Piterborovā sestdien, 11. oktobrī, plkst. 16 St.Mark's Church Centre, Peterborough, PE1 2SN, Pļaujas svētku dievkalpojums.

LUKSEMBURGA DIEVKALPOJUMI

Luksemburgā sestdien, 4. oktobrī, plkst. 17 Dreifältigkeit-skirche, 5 Rue de la Congrégation, 1352, notiks Luksemburgas latviešiem veltīts Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu, kalpos prāv. Klāvs Bērziņš, sprediķos mag. teol. Rinalds Gulbis. Visi laipni lūgti un aicināti!

VĀCIJA

Diseldorfas latviešu ev. lut. draudzes Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu, notiks sestdien, **18. oktobrī,** plkst. 14 Stephanus Kirche (kriptā). Wiesdorfer Str.21, Düsseldorf- Wersten, kalpos prāv. K. Bērziņš. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Minsteres latviešu ev. lut. draudzes Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu notiks 19. oktobrī plkst. 10.30 LCM, Salzmannstrasse 152, kalpos prāv. K. Bērziņš. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Ettlingenā, Liebfrauenkirche, Lindenstr., svētdien, 28. septembrī, plkst. 14 paredzēts Pļaujas svētku dievkalpojums. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars ar kafijas galdu.

Virzburgā sestdien, 4. oktobrī, plkst. 13.30 Deutschhauskirche, Am Schottenanger 2, paredzēts Pļaujas svētku dievkalpojums. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas galds draudzes telpās un paralēli tam bērnu nodarbības.

Štutgartē svētdien, 5. oktobrī, plkst. 15 Vecās Pils kapellā, Schlosskirche, am Schillerplatz, paredzēts Pļaujas svētku dievkalpojums latviešu un vācu valodā. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas galds senās sakristejas telpās.

DIEVKALPOJUMI

Bekhofas latv. baznīcā svētdien, 21. septembrī, plkst. 14:30 (Am Beckhof 44) dievkalpojums, kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds draudzes namā.

Oldenburgā svētdien, 28. septembrī, plkst. 11 Ohmstedes baznīcas draudzes namā Butjadinger Str. 59, dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

BELGIJA

Belģijas latviešu evaņģeliski luteriskās draudzes Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu notiks **5. oktobrī** plkst. 14 Zviedru draudzes baznīcā (Eglise Suédoise, Ave des Gaulois 35, BE-1040 Bruxelles, pie Merode metro stacijas, netālu no Cinqquantenaire parka). Dievkalpojumu vadīs prāvests Klāvs Bērziņš, sprediķos mag. teol. Rinalds Gulbis, dziedās Briseles latviešu vokālais ansamblis „Ugunis” Vitass Timermanes-Mooras vadībā, pie ērģelēm Ivars Sprinģis. Pēc dievkalpojuma - kafijas galds.

ZVIEDRIJA

Stokholmā Latvijas Nacionālā teātra viesizrāde “Mollija saka jā” pēc Dž. Džoisa romāna “Uliss” motīviem **24. septembrī** plkst. 19, Improvisation teātri *Hagan 48* (apm. 10 min.attālumā no *Odenplan*). Monoizrāde vienā daļā. Mollijas lomā aktrise Marija Bērziņa. Režisors Pēteris Krilovs. Ieejas maksa pieaugušajiem 200 SEK., pensionāriem, studentiem 150 SEK. Vakarū rīko ZLA Viduszviedrijas nodaļa.

Latviešu pensionāru apvienības pirmais rudens saiets notiks otrdien, **30. septembrī,** plkst. 14 Tanto Senior Locus, Roslundsgatan 44A, Stokholmā (autobuss nr. 4, piestātne Södra Station). Pārrunāsim rakstnieku Vili Plūdoni (1874-1940) kuŗam pieder teiciens: “Mums vajag nodibināt latvju tautas stāvokli citu tautu starpā tik stingri un cieti kā granīta klinti.” Viņš, starp citu, ir autors dziesmām “Lai ligo lepna dziesma” un “Tev mūžam dzīvot, Latvija”. Kafija un pankūku bufete.

Nākamais saiets ceturtdien, **30. oktobrī.** Ziemsvētkus svinēsim **9. vai 11. decembrī.** Ja ir jautājumi, zvaniet Dianai 073-945 39 66. LPA valde